

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΟΜ(94) 364 τελικό
Βρυξέλλες, 08.09.1994

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993
ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993
ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Η παρούσα έκθεση αφορά την κατάσταση των εγγυήσεων που βαρύνουν το γενικό προϋπολογισμό στις 31 Δεκεμβρίου 1993.

Ανταποκρίνεται στη δήλωση της Επιτροπής κατά την ψήφιση του ΔΣΠ 1/91, να υποβάλει έκθεση "δύο φορές ετησίως στην Αρμόδια για τον Προϋπολογισμό Αρχή σχετικά με την κατάσταση των δημοσιονομικών εγγυήσεων και των αντίστοιχων κινδύνων".

Η Επιτροπή έχει ήδη υποβάλει πέντε εκθέσεις αυτού του τύπου στην Αρμόδια για τον Προϋπολογισμό Αρχή.

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει τρία μέρη :

1. Περιγραφή των πράξεων που καταλογίστηκαν στον προϋπολογισμό και γεγονότα που συνέβησαν από την υποβολή της προηγούμενης έκθεσης σχετικά με τις εγγυήσεις.
2. Κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 1993 των κινδύνων που θα βαρύνουν τον προϋπολογισμό κατά τα προσεχή έτη και των εγγυητικών παρεμβάσεων που πραγματοποιήθηκαν στο παρελθόν.
3. Εκτίμηση κατά την ίδια ημερομηνία της οικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης των τρίτων χωρών, δικαιούχων των σημαντικότερων πράξεων.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ : ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΗΔΗ ΕΓΓΡΑΦΕΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Η Αρχή για τον Προϋπολογισμό Αρχή ενέκρινε στον προϋπολογισμό του 1994 22 κονδύλια "p.m.", με προορισμό την εγγραφή ενδεχόμενων εγγυητικών πληρωμών. Τα κονδύλια αυτά σχηματίζουν 3 κατηγορίες : λαμβανόμενα και χορηγούμενα δάνεια στο εσωτερικό της Κοινότητας, δάνεια στο εξωτερικό της Κοινότητας και εγγυήσεις που παρέχονται σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

I. ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

A. ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΙΣΟΖΥΓΙΩΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Η Κοινότητα έχει εξουσιοδοτηθεί να συνάπτει δάνεια στις κεφαλαιαγορές ή στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να διαθέτει τα αντίστοιχα ποσά στα κράτη μέλη τα οποία αντιμετωπίζουν πρόσκαιρες δυσχέρειες σε θέματα ισοζυγίου πληρωμών.

Το τρέχον υπόλοιπο σε κεφάλαια των δανείων που μπορούν να χορηγηθούν κατ' αυτόν τον τρόπο στα κράτη μέλη περιορίζεται σε 14 δισεκ. ECU.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1993 αναφέρονται δύο πράξεις για την Ελλάδα που αποφασίστηκαν στις 9 Δεκεμβρίου 1985 και στις 4 Μαρτίου 1991 και μία πράξη για την Ιταλία που αποφασίστηκε στις 18 Ιανουαρίου 1993.

Το τρέχον υπόλοιπο των χορηγηθέντων δανείων αντιπροσώπευε για την Ελλάδα 1.200 εκατ. ECU στις 31 Δεκεμβρίου 1993 και για την Ιταλία 3.989,8 εκατ. ECU (βλ. πίνακα 1).

B. ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΥΡΑΤΟΜ

Η Επιτροπή εξουσιοδοτήθηκε το 1977 να συνάπτει δάνεια, προκειμένου να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση πυρηνικών σταθμών παραγωγής ενέργειας.

Τα δάνεια προορίζονται για μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και συνοδεύονται από τις συνήθεις τραπεζικές εγγυήσεις. Οι δικαιούχοι είναι συνήθως δημόσιες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις υπό κρατική εγγύηση.

Το ανώτατο ύψος επιτρεπομένων δανείων ανέρχεται σε 4 δις ECU, εκ των οποίων 500 εκατ. εγκρίθηκαν με την απόφαση του 1977, 500 εκατ. το 1980, 1 δις το 1982, 1 δις το 1985 και 1 δις το 1990. Το συνολικό ποσό των χορηγηθέντων δανείων ανερχόταν σε 2.900 εκατ. ECU περίπου. Συνεπώς μένει προς χορήγηση ποσόν ύψους 1.100 εκατ. ECU δανειοληπτικών πράξεων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1993 το τρέχον υπόλοιπο των χορηγηθέντων δανείων ανερχόταν σε 1.018,2 εκατ. ECU.

Η Επιτροπή πρότεινε στις 9 Δεκεμβρίου 1992 να διατεθεί το υπόλοιπο των ποσών που δεν χρησιμοποιήθηκε υπέρ των κρατών μελών για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ασφάλειας των πυρηνικών εγκαταστάσεων των κρατών της Κεντρικής και της Ανατολικής Ευρώπης καθώς και της Κ.Α.Κ (Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών).

Γ. ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η Επιτροπή εξουσιοδοτήθηκε με απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Οκτωβρίου 1978 να συνάπτει δάνεια προκειμένου να προωθεί τις επενδύσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας (Νέο Κοινοτικό Μέσο).

Το ανώτατο όριο των επιτρεπομένων δανειοληπτικών πράξεων καθορίστηκε σε 1 δις με την απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 1978, το οποίο αυξήθηκε στη συνέχεια κατά 1 δις με απόφαση της 15ης Μαρτίου 1982. Το ανώτατο όριο αυξήθηκε εκ νέου κατά 3 δις με απόφαση της 19ης Απριλίου 1983 και κατά 750 εκατ. με απόφαση της 9ης Μαρτίου 1987.

Το προϊόν των δανειοληπτικών αυτών πράξεων καταβάλλεται υπό μορφή δανείων που χορηγούνται από την ΕΤΕ ως εντολοδόχο για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων που συμβάλλουν στη σύγκλιση και στην ενίσχυση της ολοκλήρωσης και ανταποκρίνονται στους στόχους προτεραιότητας της Κοινότητας στους τομείς της ενέργειας, της βιομηχανίας και των έργων υποδομής, λαμβανομένης υπόψη, μεταξύ άλλων, της περιφερειακής επίδρασης των σχεδίων και της ανάγκης να καταπολεμηθεί η ανεργία. Η υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έγινε επίσης στόχος προτεραιότητας με απόφαση της 26ης Απριλίου 1982.

Εξάλλου, η απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 1981 εξουσιοδότησε την Κοινότητα να συνάψει δάνειο, προκειμένου να παράσχει έκτακτη βοήθεια ύψους 1 δις ECU υπέρ της ανασυγκρότησης των ζωνών που υπέστησαν ζημιές από το σεισμό που σημειώθηκε στην Ιταλία τον Νοέμβριο του 1980. Ανάλογη απόφαση για ποσό 80 εκατ. ECU ελήφθη στις 14 Δεκεμβρίου 1981 υπέρ των ζωνών που υπέστησαν ζημιές από τους σεισμούς στην Ελλάδα τον Φεβρουάριο/Μάρτιο του 1981.

Το ανώτατο ύψος επιτρεπομένων δανείων ανέρχεται συνεπώς σε 6.830 εκατ. ECU.

Το τρέχον υπόλοιπο των δανείων που ελήφθησαν στις 31 Δεκεμβρίου 1993 ανερχόταν σε 2.202 εκατ. ECU, δηλαδή κατά 33,7 % χαμηλότερο απ' ό,τι στις 31 Δεκεμβρίου 1992.

Ο κίνδυνος κατανέμεται σε μεγάλο αριθμό δανειοληπτών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Επιπλέον, τα περισσότερα από τα δάνεια είναι συνολικά δάνεια που έχει συνάψει η ΕΤΕ με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, που είναι υπεύθυνα για την επιστροφή των κεφαλαίων.

Η ΕΤΕ διαθέτει κάθε χρόνο στην Επιτροπή κατάλογο με τους οφειλότες, οι οποίοι σύμφωνα με πληροφορίες της ενδέχεται να μη μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις δανειακές τους υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του επομένου έτους. Μέχρι στιγμής ο κατάλογος αυτός παραμένει κενός.

II. ΔΑΝΕΙΟΔΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΣΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

A. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΑΝΕΙΟΔΗΠΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ (Ουγγαρία I)

Η Κοινότητα χορηγεί στην Ουγγαρία μεσοπρόθεσμο δάνειο ανώτατου ποσού σε κεφάλαιο ύψους 870 εκατ. ECU και διάρκειας μέχρι 5 ετών. Το δάνειο αυτό αποσκοπεί στη διευκόλυνση της αναπροσαρμογής της ουγγρικής οικονομίας κατά τρόπο που να της εξασφαλίζει όλα τα οφέλη που παρέχει η οικονομία της αγοράς. Το εν λόγω δάνειο χορηγείται στην Ουγγαρία σε δόσεις.

Η πρώτη δόση, ύψους 350 εκατ. ECU, κατεβλήθη στις 20 Απριλίου 1990. Η δεύτερη δόση, ύψους 260 εκατ. ECU, κατεβλήθη στις 14 Φεβρουαρίου 1991. Η τρίτη δόση, η οποία θα ανέρχεται σε 260 εκατ. ECU το ανώτατο, επρόκειτο να καταβληθεί κατά τη διάρκεια του 1992. Η δόση αυτή δεν εκταμιεύθηκε τελικά, επειδή η κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών της Ουγγαρίας είναι ευνοϊκότερη από την προβλεφθείσα. Οι δόσεις που έχουν καταβληθεί πρέπει να επιστραφούν εφάπαξ 5 έτη μετά την καταβολή τους, οι δε τόκοι με μεταβλητά επιτόκια καταβάλλονται σε εξαμηνιαία βάση.

B. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΗΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ (Ουγγαρία II)

Επειδή η κατάρρευση της ΚΟΜΕΚΟΝ και η κρίση του Κόλπου ήταν ενδεχόμενο να αλλοιώσουν τα πρώτα ενθαρρυντικά αποτελέσματα των μεταρρυθμίσεων που είχαν αρχίσει να πραγματοποιούνται, αποφασίστηκε συμπληρωματική δανειοληπτική/δανειοδοτική πράξη 180 εκατ. ECU στο πλαίσιο συνολικού προγράμματος ενίσχυσης ύψους περίπου 360 εκατ. ECU εκ μέρους της ομάδας των 24 βιομηχανικών χωρών.

Η πρώτη δόση, ύψους 100 εκατ. ECU, κατεβλήθη στις 14 Αυγούστου 1991. Θα επιστραφεί εφάπαξ 7 έτη μετά την καταβολή της, οι δε τόκοι με μεταβλητά επιτόκια καταβάλλονται σε εξαμηνιαία βάση. Η καταβολή της 2ης δόσης ύψους 80 εκατ. ECU πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 1993, θα επιστραφεί τον Ιανουάριο του 1997, οι δε τόκοι με σταθερά επιτόκια θα καταβάλλονται σε ετήσια βάση.

Γ. ΔΑΝΕΙΟΔΗΠΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΣΕΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Στο πλαίσιο συνολικής ενίσχυσης ύψους 750 εκατ. ECU εκ μέρους της Ομάδας των 24, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Κοινότητας να συνάψει δάνειο, σε δύο δόσεις, ύψους 375 εκατ. ECU και επταετούς διάρκειας. Το προϊόν του δανείου θα χορηγηθεί υπό τους ίδιους όρους στην Τσεχική και Σλοβακική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία.

Η πρώτη δόση, ύψους 185 εκατ. ECU, κατεβλήθη στις 14 Αυγούστου 1991 και θα επιστραφεί εφάπαξ 7 έτη μετά την καταβολή της, οι δε τόκοι με μεταβλητά επιτόκια θα καταβάλλονται σε εξαμηνιαία βάση.

Η δεύτερη δόση, ύψους 190 εκατ. ECU, κατεβλήθη στις 2 Μαρτίου 1992, θα επιστραφεί δε εφάπαξ μετά έξι έτη.

Ο χωρισμός, την 1η Ιανουαρίου 1993, της Τσεχικής από τη Σλοβακική Δημοκρατία οδήγησαν την Επιτροπή σε πρόταση κατανομής του δανείου μεταξύ αυτών των δύο Δημοκρατιών.

Η κατανομή αυτή θα πραγματοποιηθεί ως εξής: τα δύο τρίτα του δανείου, δηλαδή 250 εκατ. ECU, για την Τσεχική Δημοκρατία και το ένα τρίτο, δηλ. 125 εκατ. ECU, για τη Σλοβακική Δημοκρατία.

Δ. ΔΑΝΕΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Στο πλαίσιο συνολικής ενίσχυσης ύψους 580 εκατ. ECU εκ μέρους της Ομάδας των 24 η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Κοινότητας να συνάψει δάνειο, σε δύο δόσεις, ύψους 290 εκατ. ECU και επταετούς διάρκειας. Το προϊόν του δανείου θα χορηγηθεί υπό τους ίδιους όρους στη Βουλγαρία.

Η πρώτη δόση, ύψους 150 εκατ. ECU, κατεβλήθη στη Βουλγαρία στις 14 Αυγούστου 1991. Θα επιστραφεί εφάπαξ 7 έτη μετά την καταβολή της, οι δε τόκοι με μεταβλητά επιτόκια καταβάλλονται σε τριμηνιαία βάση.

Η δεύτερη δόση, ύψους 140 εκατ. ECU, κατεβλήθη στις 2 Μαρτίου 1992, θα επιστραφεί εφάπαξ μετά πέντε έτη, οι δε τόκοι με μεταβλητά επιτόκια καταβάλλονται σε τριμηνιαία βάση.

Ε. ΔΑΝΕΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Στο πλαίσιο νέας ενίσχυσης ύψους 220 εκατ. ECU εκ μέρους της ομάδας των 24 για την περίοδο 1992-1993 η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Κοινότητας να συνάψει δάνειο, σε δύο δόσεις, ύψους 110 εκατ. ECU, και μέγιστης διάρκειας επτά ετών. Το προϊόν του δανείου θα χορηγηθεί στη Βουλγαρία.

Καθώς οι όροι της κοινοτικής ενίσχυσης δεν πληρώθηκαν πριν από το τέλος του 1993, καμία από τις δύο δόσεις δεν έχει ακόμη εκταμειωθεί.

ΣΤ. ΔΑΝΕΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ

Βάσει της οικονομικής ενίσχυσης υπέρ του Ισραήλ και των πληθυσμών των κατεχόμενων εδαφών, η Επιτροπή εξουσιοδοτήθηκε να χορηγήσει δάνειο εξ ονόματος της Κοινότητας ύψους 160 εκατ. ECU σε μία μόνο δόση και επταετούς διάρκειας. Το προϊόν του δανείου θα χορηγηθεί υπό τους ίδιους όρους στο Ισραήλ, το οποίο μάλιστα θα λάβει επιδότηση επιτοκίου ύψους 27,5 εκατ. ECU από τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

Η πράξη αυτή πραγματοποιήθηκε στις 2 Μαρτίου 1992, το δε δάνειο πρέπει να επιστραφεί εξ ολοκλήρου στις 15 Δεκεμβρίου 1997.

Ζ. ΔΑΝΕΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Στο πλαίσιο συνολικής ενίσχυσης ύψους 750 εκατ. ECU περίπου εκ μέρους της ομάδας των 24, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Κοινότητας να συνάψει δάνειο, σε δύο δόσεις, ύψους 375 εκατ. ECU και επταετούς διάρκειας κατ, ανώτατο όριο. Το προϊόν του δανείου θα χορηγηθεί υπό τους ίδιους όρους στη Ρουμανία.

Η πρώτη δόση, ύψους 190 εκατ. ECU και επταετούς διάρκειας, κατεβλήθη στις 22 Ιανουαρίου 1992. Θα επιστραφεί εφάπαξ την 1η Φεβρουαρίου 1999, οι δε τόκοι με μεταβλητά επιτόκια θα καταβάλλονται σε εξαμηνιαία βάση.

Η δεύτερη δόση, ύψους 185 εκατ. ECU και εξαετούς διάρκειας κατεβλήθη τον Απρίλιο του 1992. Θα επιστραφεί εφάπαξ στις 18 Μαρτίου 1998, οι δε τόκοι με μεταβλητά επιτόκια καταβάλλονται σε εξαμηνιαία βάση.

Η. ΔΑΝΕΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Στο πλαίσιο νέας ενίσχυσης ύψους 160 εκατ. ECU εκ μέρους της ομάδας των 24, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Κοινότητας να συνάψει δάνειο ύψους 80 εκατ. ECU και επταετούς διάρκειας κατ' ανώτατο όριο. Το προϊόν του δανείου θα χορηγηθεί υπό τους ίδιους όρους στη Ρουμανία.

Δεδομένου του ύψους του, το δάνειο εκταμειώθηκε σε μία μόνο δόση στις 26 Φεβρουαρίου 1993. Θα επιστραφεί εφάπαξ στις 26 Φεβρουαρίου 2000, οι δε τόκοι θα καταβάλλονται σε εξαμηνιαία βάση.

Θ. ΔΑΝΕΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΛΓΕΡΙΑ

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Κοινότητας να συνάψει δάνειο ποσού 400 εκατ. ECU σε δύο δόσεις, ύψους 250 και 150 εκατ. ECU και επταετούς διάρκειας κατ' ανώτατο όριο. Το προϊόν του δανείου θα χορηγηθεί υπό τους ίδιους όρους στην Αλγερία.

Η πρώτη δόση κατεβλήθη στις 23 Δεκεμβρίου 1991 με τη δημιουργία ενδιάμεσης πίστωσης που επιστράφηκε με το καθαρό ποσό του δανείου το οποίο εκδόθηκε στις 14 Ιανουαρίου 1992 για εξαετή διάρκεια.

Θα επιστραφεί εφάπαξ στις 15 Δεκεμβρίου 1997, οι δε τόκοι θα καταβάλλονται στις 15 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

Η δεύτερη δόση δεν έχει δημιουργηθεί μέχρι σήμερα.

Ι. ΔΑΝΕΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΕΣΣΔ Η/ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΕΣ ΤΗΣ

Η Επιτροπή πρότεινε τη χορήγηση μεσοπρόθεσμου δανείου ύψους μέχρι 1250 εκατ. στην πρώην ΕΣΣΔ ή/και στις Δημοκρατίες της, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η εισαγωγή γεωργικών προϊόντων, ειδών διατροφής και ιατρικών ειδών από την Κοινότητα και την Ανατολική Ευρώπη.

Το Κοινοβούλιο διατύπωσε ευνοϊκή γνώμη και το Συμβούλιο έλαβε την απόφασή του στις 16 Δεκεμβρίου 1991. Το εγγυητικό κονδύλιο του προϋπολογισμού άνοιξε κατά την ψήφιση του προϋπολογισμού για το 1992, που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 1991.

Το δάνειο είναι τριετούς το πολύ διάρκειας και θα κατανεμηθεί μεταξύ των διαφόρων Δημοκρατιών της πρώην ΕΣΣΔ.

Οι περισσότερες συμβάσεις του δανείου υπεγράφησαν κατά τη διάρκεια του 1992:

- στις 10 Ιουλίου 1992 με την Αρμενία (38 εκατ. ECU), το Κιργιζιστάν (32 εκατ. ECU), το Τουρκμενιστάν (45 εκατ. ECU) και τη Μολδαβία (27 εκατ. ECU)
- στις 13 Ιουλίου 1992 με την Ουκρανία (130 εκατ. ECU)
- στις 24 Ιουλίου 1992 με τη Λευκορωσία (102 εκατ. ECU), το Τατζικιστάν (55 εκατ. ECU) και τη Γεωργία (70 εκατ. ECU)
- στις 9 Σεπτεμβρίου 1992 με τη Ρωσία (150 εκατ. ECU)
- στις 9 Δεκεμβρίου 1992 με τη Ρωσία (349 εκατ. ECU)
- στις 15 Δεκεμβρίου 1992 με το Καζακιστάν (25 εκατ. ECU).

Στις 5 Μαΐου 1993 υπογράφηκαν δύο νέες συμβάσεις με την Αρμενία (20 εκατ. ECU) και τη Γεωργία (10 εκατ. ECU).

Οι συμβάσεις αυτές χρηματοδοτούνται μέσω της επαναχορήγησης ποσού ύψους 30 εκατ. ECU με αρχικό προορισμό το Καζακστάν το οποίο επεσήμανε ότι δεν θα χρησιμοποιούσε το ποσό αυτό και ότι 25 εκατ. ECU του αρκούσαν, και από μείωση της χορήγησης στο Ουζμπεκιστάν.

Στις 6 Δεκεμβρίου 1993 υπογράφηκε νέα σύμβαση δανείου ύψους 40 εκατ. ECU με τη Γεωργία. Το εν λόγω ποσόν είχε αρχικά χορηγηθεί στο Ουζμπεκιστάν (η αρχική χορήγηση στο Ουζμπεκιστάν ανερχόταν σε 129 εκατ. ECU). Το τελευταίο, καθώς και το Αζερμπαϊτζάν (η χορήγηση του οποίου ανερχόταν σε 68 εκατ. ECU) δεν μπόρεσαν να λάβουν τα κοινοτικά δάνεια το 1992-93 διότι δεν πληρούσαν ένα από τα κριτήρια επιλεξιμότητας για την πράξη αυτή, δηλαδή την από κοινού και αλληλέγγυα αποδοχή του χρέους της πρώην ΕΣΣΔ.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1993, η πραγματική χρησιμοποίηση της πίστωσης από τους δικαιούχους ανερχόταν σε 802,7 εκατ. ECU. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο τρέχον υπόλοιπο στο τέλος Δεκεμβρίου 1993.

Οι προθεσμίες επιστροφής σε κεφάλαιο και πληρωμής των τόκων της πράξης αυτής ποικίλλουν ανάλογα με τα ποσά των πιστώσεων και τις Δημοκρατίες:

- Αρμενία (38 εκατ.), Λευκορωσία, Γεωργία (70 εκατ.), Κιργιζιστάν, Μολδαβία, Τατζικιστάν, Τουρκμενιστάν, Ουκρανία, Ρωσία (150 εκατ.):
 - τόκοι στις 20 Απριλίου και 20 Οκτωβρίου
 - κεφάλαιο στις 20 Αυγούστου 1995 εκτός από τη Λευκορωσία, την Ουκρανία και τη Ρωσία στις 20 Αυγούστου 1994 και 1995.
- Αρμενία (20 εκατ.), Καζακστάν, Ρωσία (349 εκατ.), Γεωργία (10 και 40 εκατ.):
 - τόκοι στις 15 Ιανουαρίου και 15 Ιουλίου,
 - κεφάλαιο στις 15 Ιανουαρίου 1996 εκτός από τη Ρωσία, στις 15 Ιανουαρίου 1995 και 1996 και τη Γεωργία (40 εκατ.) στις 15 Ιανουαρίου 1997.

Κ. ΔΑΝΕΙΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΣΥΝΑΨΕΙ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΣΘΟΝΙΑ, ΣΤΗ ΛΕΤΤΟΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

Στο πλαίσιο συνολικού προγράμματος ενίσχυσης στις τρεις αυτές χώρες ύψους 440 εκατ. ECU εκ μέρους της ομάδας των 24 η Επιτροπή εξουσιοδοτείται εξ ονόματος της Κοινότητας να συνάψει δάνειο ύψους 220 εκατ. ECU και επταετούς διάρκειας κατ' ανώτατο όριο. Το προϊόν του δανείου θα χορηγηθεί σε δύο δόσεις υπό τους ίδιους όρους στα τρία κράτη ως εξής:

- 40 εκατ. ECU για την Εσθονία,
- 80 εκατ. ECU για τη Λεττονία,
- 100 εκατ. ECU για τη Λιθουανία.

Οι πρώτες δόσεις του δανείου στην Εσθονία (20 εκατ. ECU) και στη Λεττονία (40 εκατ. ECU) καταβλήθηκαν στις 31 Μαρτίου 1993. Θα επιστραφούν εφάπαξ στις 31 Μαρτίου 2000 οι δε τόκοι θα καταβάλλονται εξαμηνιαία στις 31 Μαρτίου και 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους.

Η πρώτη δόση στη Λιθουανία κατεβλήθη στις 27 Ιουλίου 1993 και θα επιστραφεί εφάπαξ στις 27 Ιουλίου 2000, οι δε τόκοι θα καταβάλλονται στις 27 Ιουλίου κάθε έτους.

III. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΟΥΣ

A. ΔΑΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Συμβουλίου της 8ης Μαρτίου 1977 η Επιτροπή αναλαμβάνει την εγγύηση των δανείων που πρόκειται να χορηγηθούν από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στο πλαίσιο των χρηματοπιστωτικών αναλήψεων υποχρεώσεων της Κοινότητας έναντι των χωρών της Μεσογείου.

Στην απόφαση αυτή βασίστηκε μια σύμβαση εγγυοδοσίας που υπεγράφη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στις 30 Οκτωβρίου 1978 στις Βρυξέλλες και στις 10 Νοεμβρίου 1978 στο Λουξεμβούργο, σύμφωνα με την οποία προβλέπεται συνολική εγγύηση ίση με το 75% του συνόλου των πιστώσεων που έχουν ανοιχθεί στα πλαίσια των δανείων που χορηγούνται στις ακόλουθες χώρες : Πορτογαλία (χρηματοδοτικό πρωτόκολλο, προενταξιακή ενίσχυση), Ελλάδα, Ισπανία (χρηματοδοτική συνεργασία), Μάλτα, Τυνησία, Αλγερία, Μαρόκο, Τουρκία, Κύπρο, Αίγυπτο, Ιορδανία, Συρία, Ισραήλ, Γιουγκοσλαβία και Λίβανο.

Εξάλλου, εγγύηση της τάξης του 100% καλύπτει κατ' εξαίρεση τις πιστώσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο της επείγουσας ενίσχυσης προς την Πορτογαλία, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης του Συμβουλίου της 7ης Οκτωβρίου 1975.

Για κάθε νέο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο θεσπίζεται νέα πράξη παράτασης της σύμβασης εγγυοδοσίας.

Το συνολικό ύψος των εγκεκριμένων δανείων ήταν στις 31 Δεκεμβρίου 1993 7.667 εκατ. ECU, από τα οποία τα 1.500 εκατ. προορίζονταν για την Ισπανία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία και τα 6.167 εκατ. για τις άλλες χώρες της Μεσογείου. Στις 31 Δεκεμβρίου 1993 το εγγυημένο τρέχον υπόλοιπο ήταν 2.168 εκατ. ECU, λαμβανομένου υπόψη του ανωτάτου ορίου ποσοστού 75% των πιστώσεων που έχουν ανοιχθεί από τα οποία τα 572 εκατ. ECU αφορούσαν την Ισπανία, την Ελλάδα και την Πορτογαλία και τα 1.596 εκατ. ECU τις άλλες χώρες της Μεσογείου.

Εξάλλου, δάνεια της ΕΤΕ προβλέπονται επίσης εκτός πρωτοκόλλων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1763/92 του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1992 περί χρηματοδοτικής συνεργασίας όσον αφορά το σύνολο των τρίτων μεσογειακών χωρών.

Το ανώτατο ποσόν των δανείων που μπορεί να χορηγήσει η ΕΤΕ ανέρχεται σε 1.800 εκατ. ECU, βάσει της πράξης αυτής.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1993, είχαν ανοιχθεί πιστώσεις ύψους 317 εκατ. αλλά καμία εκταμίευση δεν είχε ακόμη πραγματοποιηθεί.

Τον Ιούλιο 1993 το Συμβούλιο αποφάσισε να συνάψει νέο πρωτόκολλο με τη δημοκρατία της Σλοβενίας που προέβλεπε τη χρηματοδότηση σχεδίων με προορισμό τη συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας αυτής, με τη μορφή δανείων χορηγούμενων από τους ίδιους πόρους της ΕΤΕ και που αποτελούσε αντικείμενο εγγύησης του κοινοτικού προϋπολογισμού για συνολικό ποσό ύψους 150 εκατ. ECU τα οποία μπορούν να αναληφθούν επί 5 έτη.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1993, οι εγκρίσεις κατανέμονται ως εξής και αφορούν μόνον τα κράτη μη μέλη:

	Σύνολο
Αλγερία	640
Κύπρος	92
Αίγυπτος	802
Ισραήλ	215
Ιορδανία	198
Λίβανος	222
Μάλτα	55
Σλοβενία	517
Μαρόκο	150
Συρία	208
Τυνησία	418
Τουρκία	90
Γιουγκοσλαβία (1)	760
Σύνολο πρωτοκόλλων	4 367
Χρηματοδοτική συνεργασία	1 800
Σύνολο Μεσογείου	6 167

Τα δάνεια αυτά είναι εν γένει μέσης διάρκειας 15 ετών, με περίοδο χάριτος 3 - 4 ετών.

B. ΔΑΝΕΙΑ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Μετά από πρόσκληση του Συμβουλίου της 9 Οκτωβρίου 1989, το Συμβούλιο των Διοικητών της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων αποφάσισε στις 29 Νοεμβρίου 1989 να εξουσιοδοτήσει την Τράπεζα να χορηγεί δάνεια από τους ιδίους πόρους της για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στην Ουγγαρία και την Πολωνία, ανώτατου ύψους 1 δις ECU. Τα εν λόγω δάνεια χορηγούνται για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων που ανταποκρίνονται στα κριτήρια τα οποία εφαρμόζει κανονικά η Τράπεζα σε περίπτωση χορήγησης δανείων από τους ιδίους της πόρους. Η σχετική σύμβαση παροχής εγγυητικής κάλυψης υπογράφηκε στις 24 Απριλίου 1990 στις Βρυξέλλες και στις 14 Μαΐου 1990 στο Λουξεμβούργο.

Η Αρμόδια για τον Προϋπολογισμό Αρχή αποφάσισε στις 14 Μαΐου 1991 να επεκτείνει την παρεχόμενη εγγύηση και στα δάνεια συνολικού ανώτατου ύψους 700 εκατ. ECU που θα χορηγηθούν στην Τσεχοσλοβακία, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία.

(1) Το δεύτερο πρωτόκολλο με τη Γιουγκοσλαβία καταγγέλθηκε ενώ απέμεναν 100 εκατ. πιστώσεων προς χορήγηση.

Η επέκταση της σχετικής σύμβασης υπογράφηκε στις 31 Ιουλίου 1991.

Η Επιτροπή υπέβαλε στις 23 Οκτωβρίου 1992 πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την επέκταση αυτής της εγγύησης της Κοινότητας προς τις απώλειες που ενδέχεται να προκύψουν από τα δάνεια που χορήγησε η ΕΤΕ στην Εσθονία, στη Λεττονία και στη Λιθουανία, η οποία εγκρίθηκε από την Αρμόδια για τον Προϋπολογισμό Αρχή.

Το ανώτατο ύψος των δανείων που ζητείται να χορηγήσει η ΕΤΕ στις χώρες αυτές ορίστηκε σε 200 εκατ. ECU για περίοδο τριών ετών.

Η Επιτροπή πρότεινε εξάλλου στις 18 Δεκεμβρίου 1992 την επέκταση αυτής της εγγύησης προς τις απώλειες που ενδέχεται να προκύψουν από τα δάνεια τα οποία χορηγήθηκαν από την ΕΤΕ στην Αλβανία.

Στις 13 Δεκεμβρίου 1993, η Αρμόδια για τον Προϋπολογισμό Αρχή ανανέωσε την εγγύηση της Κοινότητας για τα δάνεια που θα χορηγηθούν κατά τα τρία προσεχή έτη από την ΕΤΕ στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των χωρών της Βαλτικής και της Αλβανίας, με συνολικό ανώτατο όριο τρία δις ECU.

Τα δάνεια αυτά είναι γενικά μεγάλης διάρκειας : 15 ετών κατά μέσον όρο, με περίοδο χάριτος 3 - 4 ετών.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1993 είχαν ανοιχθεί πιστώσεις ύψους 1.655 εκατ. για τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, αλλά μέχρι σήμερα έχουν καταβληθεί μόνο 300 εκατομμύρια ECU.

Γ. ΔΑΝΕΙΑ ΠΟΥ ΧΟΡΗΓΗΣΕ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το Συμβούλιο ECOFIN της 19ης Μαΐου 1992 ενέκρινε τους προτεινόμενους από την Επιτροπή προσανατολισμούς όσον αφορά την επέκταση της δραστηριότητας της ΕΤΕ εκτός Κοινότητας και την κάλεσε να χορηγήσει δάνεια σύμφωνα με τα καταστατικά και τα συνήθη κριτήριά της υπέρ των σχεδίων κοινού ενδιαφέροντος στις χώρες με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνίες συνεργασίας.

Καθορίστηκε συνολικό ανώτατο όριο 250 εκατ. ECU κατ' έτος και για περίοδο τριών ετών - το όριο αυτό θα αναθεωρηθεί κατά την εκπνοή της προαναφερόμενης περιόδου.

Ο κοινοτικός προϋπολογισμός θα πρέπει να εγγυάται τα δάνεια αυτά. Η Επιτροπή υπέβαλε μάλιστα σχετική πρόταση απόφασης στις 3 Ιουνίου 1992 η οποία αποτέλεσε αντικείμενο τυπικής απόφασης του Συμβουλίου στις 15 Φεβρουαρίου 1993. Η σύμβαση εγγυοδοσίας υπογράφηκε στις 4 Νοεμβρίου 1993 στις Βρυξέλλες και στις 17 Νοεμβρίου 1993 στο Λουξεμβούργο.

Η Δημοσιονομική Αρχή έχει εγγράψει το σχετικό κονδύλιο στον προϋπολογισμό του 1993.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1993 το ποσόν των πιστώσεων που υπογράφηκαν ανερχόταν σε 99 εκατ. ECU αλλά καμία εκταμίευση δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί.

Δ. ΕΓΓΥΗΣΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Κοινότητα αποφάσισε να εγγυηθεί πίστωση που χορηγήθηκε στην πρώην Σοβιετική Ένωση από τραπεζικό όμιλο, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί η εισαγωγή γεωργικών προϊόντων και τροφίμων από την Κοινότητα και από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Η εγγύηση της Κοινότητας καλύπτει, κατ' ανώτατο όριο 500 εκατ. ECU και μέχρι ποσοστού 98%, τις ενδεχόμενες απώλειες σε κεφάλαιο (408 εκατ. ECU περίπου) και τόκους (92 εκατ. ECU περίπου).

Καθώς η πίστωση δεν χρησιμοποιήθηκε εξ ολοκλήρου και καθώς η προθεσμία χρησιμοποίησης δεν παρατάθηκε, το εγγυημένο ποσό αντιπροσωπεύει πλέον 375,5 εκατ. ECU σε κεφάλαιο και 80,3 εκατ. σε τόκους.

Η Κοινότητα έλαβε, ως ανταμοιβή για την εν λόγω εγγύηση, προμήθεια ίση με το 0,67% του εγγυημένου ποσού. Το ήμισυ αυτής της προμήθειας καταβλήθηκε στις 26 Δεκεμβρίου 1991 σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης. Το υπόλοιπο καταβλήθηκε στις 28 Ιανουαρίου 1993 για ποσό το οποίο αντιστοιχούσε στην προαναφερθείσα κοινοτική εγγύηση.

Στις 26 Νοεμβρίου 1991 πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή επιστολών μεταξύ της Επιτροπής και των σοβιετικών αρχών σχετικά με τον καθορισμό των όρων του δανείου και των τρόπων χρησιμοποίησης των κεφαλαίων. Την ίδια μέρα υπεγράφη μεταξύ της Κοινότητας και των τραπεζών σύμβαση εγγυοδοσίας.

Μετά τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης αποφασίστηκε ότι τα κεφάλαια θα χρησιμοποιηθούν από τη Δημοκρατία της Ρωσίας.

Η διάρκεια του δανείου είναι 3 1/2 έτη από την ημερομηνία υπογραφής.

Οι τόκοι θα καταβάλλονται ανά εξάμηνο και το κεφάλαιο θα επιστραφεί σε τρεις δόσεις είκοσι, τριάντα ένα και σαράντα δύο μήνες αντίστοιχα, μετά την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας.

Η πρώτη δόση των τόκων καταβλήθηκε στις 25 Σεπτεμβρίου 1992, αντί για τις 9 Σεπτεμβρίου 1992 που προβλεπόταν κανονικά.

Η δεύτερη δόση των τόκων καταβλήθηκε στις 2 Απριλίου 1993, αντί για τις 9 Μαρτίου 1993 μαζί με τους τόκους υπερημερίας της δόσης του Σεπτεμβρίου.

Η πρώτη δόση του κεφαλαίου της 26ης Ιουλίου 1993 και η τρίτη δόση των τόκων που προβλεπόταν για τις 9 Σεπτεμβρίου 1993 καταβλήθηκαν στις 18 Νοεμβρίου 1993 μαζί με τους τόκους υπερημερίας των δόσεων της 9ης Μαρτίου και της 26ης Ιουλίου.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η εκτίμηση των κινδύνων που βαρύνουν τον κοινοτικό προϋπολογισμό μπορεί να γίνει κατά δύο έννοιες :

- Εκτίμηση σε μια δεδομένη στιγμή του συνόλου των τρεχόντων υπολοίπων των κεφαλαίων που αφορούν συγκεκριμένες πράξεις, όπως συνηθίζεται στους τραπεζικούς κύκλους.
- Εκτίμηση σε δημοσιονομικά πλαίσια των ανώτατων κινδύνων εκταμίευσης που βαρύνουν κάθε χρόνο τον κοινοτικό προϋπολογισμό.

Όσον αφορά τη δεύτερη περίπτωση, η εκτίμηση μπορεί να γίνει κατά τους εξής δύο τρόπους:

- Εκτίμηση των κινδύνων μόνο σχετικά με τις πράξεις οι οποίες είχαν εκταμιευθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993, πράγμα που αποτελεί το ελάχιστο επίπεδο κινδύνων της Κοινότητας, με την προϋπόθεση απουσίας πρόωρων εξοφλήσεων.
- Εκτίμηση των προοπτικών, όσον αφορά όλες τις πράξεις οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρότασης της Επιτροπής, προκειμένου να εκτιμηθεί η επίπτωσή τους στους μελλοντικούς προϋπολογισμούς, πράγμα που αντιπροσωπεύει τον ανώτατο κίνδυνο της Κοινότητας, στην περίπτωση που γίνονται αποδεκτές οι προτάσεις της Επιτροπής.

Είναι σίγουρο ότι με τον δεύτερο τρόπο πρέπει να γίνει μια σειρά από υποθέσεις σχετικά με τις ημερομηνίες εκταμίευσης, τους τρόπους αποπληρωμής, τα επιτόκια και τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, λεπτομέρειες των οποίων αναφέρονται στο παράρτημα. Παρέχεται, ωστόσο, η δυνατότητα να δοθεί μια εικόνα του μεγέθους της εξέλιξης των κινδύνων που συνεπάγονται οι εξεταζόμενες προτάσεις.

Τα αποτελέσματα περιλαμβάνονται στους πίνακες του παραρτήματος, όπου γίνεται διαχωρισμός των κινδύνων που αφορούν τις χώρες της Κοινότητας και αυτών που αφορούν τις χώρες εκτός Κοινότητας.

Θα πρέπει να τονιστεί επίσης ότι τα αναφερόμενα συνολικά ποσά καλύπτουν κινδύνους διαφορετικής φύσης: δανειοδότηση μιας χώρας υπό τη μορφή οικονομικής ενίσχυσης, δανειοδοτήσεις προγραμμάτων για τα οποία έχουν δοθεί εγγυήσεις εκ μέρους αυτών που λαμβάνουν τα δάνεια, όπως στην περίπτωση των πράξεων του ΝΚΜ και της ΕΤΕ.

Η ανάλυση που ακολουθεί κάνει το διαχωρισμό ανάμεσα στο συνολικό κίνδυνο, τον κίνδυνο για τα κράτη μέλη και τον κίνδυνο για τις τρίτες χώρες.

I. ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

A. ΤΡΕΧΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993 (πίνακας 1)

Ο συνολικός κίνδυνος έφτανε τα 14.377 εκατ. ECU στις 31 Δεκεμβρίου 1993 με ρυθμό 12% σε σχέση με τις 30 Ιουνίου 1993.

B. ΑΝΩΤΑΤΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ: ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΚΤΑΜΙΕΥΘΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993 (πίνακας 2)

Ο συνολικός κίνδυνος που αντιπροσώπευε 3.270 εκατ. το 1993 και μειώνεται το 1994 στα 2.766 εκατ. ECU προτού φθάσει τα 3.033 εκατ. το 1996 και ξαναπέσει πριν από νέα αύξηση στα 3.204 εκατ. το 2000.

Γ. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΜΕΓΙΣΤΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ (πίνακας 3)

Ο κίνδυνος αυτός ο οποίος αντιπροσωπεύει 3.200 εκατ. ECU το 1994 αυξάνεται κανονικά μέχρι τα 4.317 εκατ. ECU το 1996, πέφτει στα 4.050 εκατ. ECU το 1997, ανεβαίνει στα 4.675 εκατ. ECU το 1998, μειώνεται εκ νέου το 1999 και φθάνει ποσό 7.971 εκατ. ECU το 2000.

II. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

A. ΤΡΕΧΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993 (πίνακας 1)

Το τρέχον υπόλοιπο σε κεφάλαιο των πράξεων υπέρ των κρατών μελών ανερχόταν σε 8.982 εκατ. ECU στις 31 Δεκεμβρίου 1993, με ρυθμό 15,6% σε σχέση με τις 30 Ιουνίου 1993.

Ο ρυθμός αυτός οφείλεται κυρίως στη δημιουργία πράξης υπέρ της Ιταλίας η οποία αντιπροσωπεύει 3.990 εκατ. ECU.

Το τρέχον υπόλοιπο των άλλων πράξεων μειώνεται ή διατηρείται στα ίδια επίπεδα.

B. ΜΕΓΙΣΤΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ: ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΚΤΑΜΙΕΥΘΕΙ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993 (πίνακας 2)

Το ποσό ανήλθε σε 2.744 εκατ. ECU για το έτος 1993.

Ο κίνδυνος μειώνεται στη συνέχεια μέχρι το 1996 όπου φθάνει τα 2.091 εκατ. ECU, κατόπιν φθάνει και πάλι σε πολύ χαμηλό επίπεδο το 1999 (291 εκατ. ECU) πριν να αυξηθεί το 2000 σε 2.771 εκατ. ECU λαμβάνοντας υπόψη τη λήξη της προθεσμίας μέρους του δανείου που χορηγήθηκε στην Ιταλία (2.655 εκατ. ECU σε κεφάλαιο και τόκους).

Γ. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΜΕΓΙΣΤΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ (πίνακας 3)

Η εξέλιξη είναι ίδια με την εξέλιξη στην προηγούμενη περίπτωση μέχρι το 1996 όπου ο κίνδυνος φθάνει στα 2.638 εκατ. ECU. Στη συνέχεια σημειώνεται μείωση στα 1983 εκατ. ECU το 1997, άνοδος στα 2596 το 1998 και νέα κορύφωση στα 5827 εκατ. ECU το έτος 2000.

III. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ

A. ΤΡΕΧΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993 (πίνακας 1)

Το τρέχον υπόλοιπο των κινδύνων σε κεφάλαιο στις 31 Δεκεμβρίου 1993 ανερχόταν σε 5.395 εκατ. ECU, με ρυθμό 6,4% σε σχέση με τις 30 Ιουνίου 1993.

Ο ρυθμός ήταν 20,5% κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους.

B. ΜΕΓΙΣΤΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ: ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΕΚΤΑΜΙΕΥΘΕΙ ΜΕΧΡΙ ΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1993 (πίνακας 2)

Ο κίνδυνος τοποθετείται στα 526 εκατ. ECU το 1993 και αυξάνεται μέχρι τα 1.597 εκατ. ECU το 1995 λαμβανομένων υπόψη, ιδίως, των δύο προθεσμιών επιστροφής σε κεφάλαιο:

- 350 εκατ. ECU εκ μέρους της Ουγγαρίας,
- 511 εκατ. ECU εκ μέρους των Δημοκρατιών της πρώην ΕΣΣΔ.

Στη συνέχεια παρατηρείται μείωση το 1996 η οποία ακολουθείται από νέα αύξηση στα 1.276 εκατ. ECU το 1997 λαμβάνοντας υπόψη τις εξής προθεσμίες σε κεφάλαιο:

- 80 εκατ. ECU για την Ουγγαρία,
- 190 εκατ. ECU για την Τσεχική και Σλοβακική Δημοκρατία,
- 140 εκατ. ECU για τη Βουλγαρία,
- 250 εκατ. ECU για την Αλγερία,
- 160 εκατ. ECU για το Ισραήλ.

Το έτος 1998 τοποθετείται σε κατώτερο επίπεδο το οποίο όμως παραμένει υψηλό (988 εκατ. ECU) ενώ ο κίνδυνος αναμένεται να πέσει τουλάχιστον κατά 500 εκατ. ECU το 1999 και το 2000.

Γ. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟΙ ΜΕΓΙΣΤΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ (πίνακας 3)

Ο κίνδυνος μπορεί να ανέλθει σε 2.051 εκατ. ECU το 1995 με 653 εκατ. ECU επιστροφής σε κεφάλαιο της πράξης υπέρ των δημοκρατιών της πρώην ΕΣΣΔ.

Μετά από μείωση στα 1.680 εκατ. ECU το 1996 ο κίνδυνος φθάνει και πάλι στα 2.067 εκατ. ECU το 1997, 2.079 εκατ. ECU το 1998, 2.117 εκατ. ECU το 1999 και 2.144 εκατ. ECU το 2000.

IV. ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

Κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 1993, η ΕΤΕ ενεργοποίησε και πάλι την εγγύηση του κοινοτικού προϋπολογισμού για δάνεια προς τις δημοκρατίες της πρώην Γιουγκοσλαβίας (Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μακεδονία και Σερβία) για ποσό ύψους 6,1 εκατ. ECU περίπου. Οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Σεπτεμβρίου και στις 10 Δεκεμβρίου 1993 (ανέρχονται σε 13,5 εκατ. ECU).

Στις 31 Δεκεμβρίου 1993, το συνολικό ποσό των απαιτήσεων που είχαν καταβληθεί από την Κοινότητα και δεν είχαν ακόμη επιστραφεί από τους οφειλέτες που αδυνατούσαν να ανταπεξέλθουν στις δανειακές τους υποχρεώσεις, ανερχόταν σε 28,6 εκατ. ECU. Οι απαιτήσεις αυτές αφορούν όλες τις δημοκρατίες της πρώην Γιουγκοσλαβίας.

Η Επιτροπή χρειάστηκε εξάλλου, να προσφύγει στα ταμειακά διαθέσιμα εγκεκριμένα από το άρθρο 12 του Κανονισμού αριθ. 1552/89 του Συμβουλίου της 29ης Μαΐου 1989, για την εφαρμογή της απόφασης 88/376/ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ σχετικά με το σύστημα ιδίων πόρων των Κοινοτήτων, σε ορισμένες περιπτώσεις:

- πληρωμή του κεφαλαίου και των τόκων που έπρεπε να καταβληθούν από τη Ρωσία στις 26 Ιουλίου 1993 και των τόκων που έπρεπε να καταβληθούν στις 9 Σεπτεμβρίου 1993 βάσει της πίστωσης που χορήγησε τραπεζικό συνδικάτο και εγγυήθηκε η Κοινότητα.
- πληρωμή των τόκων που έπρεπε να καταβληθούν:

από 3 Δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (Ρωσία, Αρμενία και Καζακστάν) στις 15 Ιουλίου 1993 βάσει της πράξης δανειοληψίας/δανειοδοσίας ύψους 1.250 εκατ. που χορηγήθηκε στις Δημοκρατίες αυτές

από 9 Δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης στις 20 Οκτωβρίου 1993 βάσει της ίδιας πράξης

από την Αλγερία και τη Βουλγαρία, στις 15 Δεκεμβρίου 1993 βάσει των δανείων και της οικονομικής βοήθειας που χορηγήθηκε στις χώρες αυτές.

Οι οφειλές αυτές πληρώθηκαν τελικά από τους αντίστοιχους οφειλέτες, εκτός από το Τατζικιστάν το οποίο στις 31.12.93 δεν είχε ακόμη τακτοποιήσει το χρέος του.

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ : ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Τα ποσά που αναφέρονται στα προηγούμενα μέρη παρέχουν στοιχεία σχετικά με τα αριθμητικά μεγέθη των κινδύνων που βαρύνουν το γενικό προϋπολογισμό.

Ωστόσο, τα στοιχεία αυτά πρέπει να σταθμιστούν ανάλογα με το είδος του κινδύνου, που προσδιορίζεται από τη φύση των πράξεων και τα χαρακτηριστικά των δανειοδοτούμενων.

I. ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι κίνδυνοι που εκφράζονται με τα προηγούμενα αριθμητικά στοιχεία καλύπτουν διάφορες παρεμβάσεις τις οποίες μπορούμε να κατατάξουμε σε δύο κατηγορίες: τις πράξεις μακροοικονομικού χαρακτήρα και τις πράξεις μικροοικονομικού χαρακτήρα.

A. ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Πρόκειται κατ' αρχήν για δάνεια ισοζυγίου πληρωμών, που προορίζονται για τα κράτη μέλη και συνδυάζονται κανονικά με την επιβολή οικονομικών όρων και την ανάληψη συγκεκριμένων υποχρεώσεων.

Οι πράξεις χορήγησης οικονομικής βοήθειας είναι παρεμβάσεις του ίδιου τύπου αλλά προς όφελος τρίτων χωρών.

Μπορούμε, τέλος, να κατατάξουμε στην κατηγορία αυτή την πιστωτική εγγύηση ύψους 500 εκατ. ECU και το δάνειο ύψους 1.250 εκατ. ECU που προορίζονται για τη χρηματοδότηση εισαγωγών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων στην πρώτην Σοβιετική Ένωση, γιατί ο κίνδυνος αυτών των πράξεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την μακροοικονομική και πολιτική εξέλιξη της χώρας αυτής .

B. ΟΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Πρόκειται για χορήγηση δανείων για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων σχεδίων με μεγάλη κανονικά διάρκεια αποπληρωμής, ανάλογα με τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Τα δάνεια αυτά χορηγούνται γενικώς σε εθνικές επιχειρήσεις ή σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και, εκτός από την εγγύηση της Κοινότητας, καλύπτονται από τις συνήθεις τραπεζικές εγγυήσεις.

Πρόκειται για τα δάνεια Ευρατόμ και ΝΚΜ στα κράτη μέλη καθώς και για τα δάνεια που χορηγούνται από την Ευρατόμ και την ΕΤΕ εκτός Κοινότητας (Μεσόγειος, Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη).

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ
ΜΕ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ²**

A. ΑΛΓΕΡΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 2% το 1992. Εκτός από το γενικό κλίμα αβεβαιότητας η οικονομική δραστηριότητα παρεμποδίστηκε και από την έλλειψη εισροών, ανταλλακτικών και εξοπλισμού λόγω του πολύ αυστηρού διοικητικού ελέγχου όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων σε ξένο συνάλλαγμα. Η χρηματοδοτική κατάσταση του τομέα των επιχειρήσεων επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο και οι επιδοτήσεις προς τη βιομηχανία συνέχισαν να επιβαρύνουν πολύ τον κρατικό προϋπολογισμό. Το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού επιδεινώθηκε σημαντικά και έφθασε στο ανυπόφορο επίπεδο του 14,9% του ΑΕΠ. Η αύξηση των ελλειμμάτων των κρατικών επιχειρήσεων είχε σαν συνέπεια να αυξηθεί ο όγκος των πιστώσεων καθώς και ο όγκος της προσφοράς χρήματος γενικά κατά 21%.

Παρόλες αυτές τις πληθωριστικές πιέσεις ο πληθωρισμός μειώθηκε από 32% κατά το 1992 σε 16% κατά το 1993. Το γεγονός αυτό μπορεί να εξηγηθεί μόνο υπό το φως των συνεχών διοικητικών ελέγχων καθώς και των περιορισμών ιδιαίτερα στον τομέα των κρατικών επιχειρήσεων.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Τα έσοδα από τις εξαγωγές που προήλθαν σχεδόν αποκλειστικά από τα προϊόντα υδρογονάνθρακα μειώθηκαν κατά 20% περίπου λόγω του ότι μειώθηκαν οι διεθνείς τιμές πετρελαίου. Λόγω του πολύ αυστηρού συστήματος χορήγησης ξένου συναλλάγματος που καθιερώθηκε το 1992 μειώθηκαν σημαντικά οι εισαγωγές από 10 δισεκατ. δολάρια κατά το 1992 σε 7,8 δισεκατ. δολάρια μόνο κατά το 1993. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε κατά 1 δισεκατ. δολάρια. Οι ξένες επενδύσεις σχεδόν εξαφανίστηκαν εξαιτίας της οικονομικής κατάστασης και της ανασφάλειας. Επειδή απέτυχε το οικονομικό πρόγραμμα που συμφωνήθηκε με το ΔΝΤ κατά το 1992 και δεν είχαν συμφωνηθεί νέα προγράμματα για το 1993, οι επίσημοι μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι χρηματοδοτικοί πόροι μειώθηκαν και αντικαταστήθηκαν κατά ένα περιορισμένο ποσοστό από βραχυπρόθεσμες εμπορικές πιστώσεις.

Οι συναλλαγματικές ισοτιμίες εξακολούθησαν να υπόκεινται σε διοικητικό έλεγχο και μειώθηκαν κατά 5,5% μόνο με συνέπεια να ανατιμηθούν σημαντικά οι πραγματικές συναλλαγματικές ισοτιμίες και να επιδεινωθεί η ανταγωνιστικότητα των εγχώριων βιομηχανιών.

Η διαφορά μεταξύ των επίσημων τιμών συναλλάγματος και της παράλληλης αγοράς αυξήθηκε στο 160% περίπου.

3. Εξωτερικό χρέος

Κατά το 1993 το 90% περίπου όλων των εσόδων από τις εξαγωγές χρησιμοποιήθηκαν για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους που ανερχόταν σε 26,3 δισεκατ. δολάρια, το οποίο απαιτούσε 2,1 δισεκατ. δολάρια για την πληρωμή των τόκων και 7,1 δισεκατ. δολάρια για την εξόφληση του κεφαλαίου. Περίπου τα τρία τέταρτα του αυτού του χρέους αποτελείται από εγγυημένα από το δημόσιο δάνεια που έχει λάβει ο ιδιωτικός τομέας. Δεν υπάρχουν μη εγγυημένα δάνεια.

Το 13% περίπου αποτελείται από διμερή δάνεια, κυρίως μη εκχωρήσιμα. Το βραχυπρόθεσμο χρέος είναι πολύ περιορισμένο σε σχέση με το σύνολο παρά το γεγονός ότι ενδέχεται να έχει αυξηθεί το ποσοστό του πρόσφατα.

² Το τμήμα αυτό επίσης παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Κατά τα τέλη του 1993 η Αλγερία άρχισε τις καθυστερήσεις, για πρώτη φορά, όσον αφορά την εξυπηρέτηση του χρέους. καθυστερήσεις αυτές ενδέχεται να οφείλονται σε καθαρά τεχνικούς λόγους. Η αρνητική όμως τάση στα έσοδα από εισαγωγές, λόγω της μείωσης της τιμής του πετρελαίου, δημιουργεί ανησυχίες, επειδή μειώνει τη δυνατότητα της Αλγερ να εξυπηρετεί το χρέος της. Κατά το τέλος του έτους το ποσοστό των εσόδων από τις εξαγωγές που χρησιμοποιήθηκε στην εξυπηρέτηση του χρέους ανήλθε στο 100% περίπου από 72% που ήταν κατά το τέλος του 1992. Το γεγονός αυτό δημιούργησε μία αφόρητη κατάσταση καθώς η διοικητική συμπίεση των εισαγωγών για την εξασφάλιση της εξυπηρέτησης εξωτερικού χρέους διαβρώνει την παραγωγική δυνατότητα της οικονομίας και δημιουργεί ελλείψεις για τον καταναλωτή. Επειδή η κατάσταση αυτή επιδεινώθηκε στις αρχές του 1994, οι αρχές μελετούν τώρα το ενδεχόμενο αναδιάρθρωσης εξωτερικού χρέους.

B. ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Η σταθεροποίηση και οι μεταρρυθμίσεις στη Βουλγαρία επιβραδύνθηκαν κατά το 1993. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού αυξήθηκε σημαντικά και έφθασε το 11% του ΑΕΠ (έναντι 7% κατά το προηγούμενο έτος). Η χρηματοοικονομική πειθαρχία εντός των κρατικών επιχειρήσεων εξασθένησε επίσης. Λόγω της σχεδόν ανύπαρκτης εξωτερικής χρηματοδότησης το έλλειμμα του προϋπολογισμού χρηματοδοτήθηκε μόνο από δάνεια εγχώριων τραπεζών. Ο προϋπολογισμός παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα και έφθασε το 64% το Δεκέμβριο του 1993 (79% κατά το 1992). Το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά 3 έως 4% κατά το 1993. Η ανεργία αυξήθηκε στο 16% περίπου του εργατικού δυναμικού κατά τους πρώτους μήνες του 1993 και σταθεροποιήθηκε έκτοτε. Τα αποτελέσματα της διαρθρωτικής μεταρρύθμισης κατά το 1993 ήταν απογοητευτικά παρά το γεγονός ότι συνεχίστηκε η επιστροφή περιουσιών στην ύπαιθρο και στις πόλεις.

Το Δεκέμβριο του 1993 οι αρχές της Βουλγαρίας πέτυχαν μία συμφωνία με το ΔΝΤ σχετικά με ένα οικονομικό πρόγραμμα για το 1994 το οποίο θα μπορούσε να ενισχυθεί από μία νέα δωδεκάμηνη συμφωνία stand by. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο την αποκατάσταση εσωτερικών και εξωτερικών ισορροπιών (έχει ως στόχο ειδικότερα τη μείωση προϋπολογισμού κατά το ήμισυ - στο 30% μέχρι το τέλος του έτους) και την επιτάχυνση της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας, κυρίως στους τομείς των χρηματοδοτήσεων και των ιδιωτικοποιήσεων.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Η εξωτερική χρηματοοικονομική κατάσταση της Βουλγαρίας παρέμεινε ασθενής κατά το 1993. Οι εξαγωγές σε μετατρέψιμο συνάλλαγμα που είχαν αυξηθεί κατά το 1993 είναι πιθανόν να παρέμειναν στάσιμες (οι εξαγωγές κατά το 1993 επηρεάστηκαν αρνητικά από τις κυρώσεις των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Σερβίας και του Μαυροβουνίου), ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κάπως. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να παρουσιάσει κάποιο έλλειμμα το εμπορικό ισοζύγιο ύψους 0,5 δισεκατ. δολαρίων (περίπου 4% του ΑΕΠ) ενώ πριν είχε πλεόνασμα, το δε έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών πλησίασε το 1 δισεκατ. δολάρια. Οι συνέπειες αυτών των κυρώσεων (η επίπτωσή τους στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εκτιμάται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σε 700 εκατ. δολάρια κατά το 1993) συνδυάστηκαν με την έλλειψη επίσημης εξωτερικής χρηματοδότησης εξαιτίας της αποτυχίας της Βουλγαρίας να συνάψει μία συμφωνία stand by με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο πριν το τέλος του 1993. Η Βουλγαρία παρέμεινε επίσης ξεκομμένη από την ιδιωτική χρηματοδότηση, επειδή στην ουσία δεν εξόφλησε καθόλου το εμπορικό χρέος που κληρονόμησε από το προηγούμενο καθεστώς. Οι άμεσες αλλοδαπές επενδύσεις παρέμειναν πολύ περιορισμένες παρά τον πολύ φιλελεύθερο νόμο όσον αφορά τις αλλοδαπές επενδύσεις.

Παρόλα αυτά το εθνικό νόμισμα παρέμεινε σχετικά σταθερό σε ονομαστικούς όρους μέχρι τον Οκτώβριο του 1993 που είχε σαν συνέπεια μια πολύ μεγάλη πραγματική ανατίμηση. Έκτοτε παρατηρήθηκε μεγάλη υποτίμηση του λέβα. Η κεντρική τράπεζα προσπάθησε να την περιορίσει αυξάνοντας τα επιτόκια και επεμβαίνοντας στη διατραπεζική αγορά συναλλάγματος. Το ποσό των παρεμβάσεων ανήλθε σε 250 εκατ. δολάρια κατά τους τρεις τελευταίους μήνες του 1993 και τα διεθνή αποθέματα μειώθηκαν στα 700 εκατ. δολάρια κατά το τέλος του έτους έναντι 1 δισεκατ. δολαρίων κατά το 1992.

Κατά το 1994 ελπίζεται να βελτιωθεί ελάχιστα το εμπορικό ισοζύγιο ενώ το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται ότι θα μειωθεί στα 0,8 δισεκατ. δολάρια. Η χρηματοδότηση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, του προκαταβαλλόμενου κόστους της συμφωνίας που συνήψε η DDSR με εμπορικές τράπεζες (βλ. παρακάτω) και μιας μέτριας αύξησης των συναλλαγματικών αποθεμάτων θεωρείται ότι θα γίνει κυρίως μέσω ελαφρύνσεων όσον αφορά το χρέος και μέσω επίσημης χρηματοδοτικής ενίσχυσης. Για το λόγο αυτό οι βουλγαρικές αρχές ζήτησαν ενίσχυση ύψους 330 εκατ. δολαρίων από την Κοινότητα και από την ομάδα των 24.

3. Εξωτερικό χρέος

Το εξωτερικό χρέος της Βουλγαρίας εκτιμάται σε 14 δισεκατ. δολάρια (ισοδύναμο με το ΑΕΠ ή με το 400% των εξαγωγών). Περιλαμβάνει περίπου 9,5 δισεκατ. ECU που οφείλονται σε 300 εμπορικές τράπεζες περίπου, από το οποίο το μισό είναι καθυστερούμενες δόσεις επιτοκίου (περίπου 2 δισεκατ. δολάρια) καθώς και καθυστερούμενα σχετικά με βραχυπρόθεσμα καταθέσεις και πιστωτικές επιστολές. Το ποσοστό εξυπηρέτησης του χρέους ανέρχεται στο 70% των εξαγωγών.

Το Νοέμβριο του 1993 η Βουλγαρία έκανε μία συμφωνία αρχής με τις χώρες των εμπορικών πιστωτών σχετικά με τη παραμέτρους του συνολικού χρέους και τη μείωση της εξυπηρέτησης του χρέους (DDSR). Η μείωση του χρέους και η εξυπηρέτησης του χρέους θα γίνει με εξαγορές του χρέους και μακροπρόθεσμους τίτλους (αγορά ομολογιών με το 50% της ονομαστικής τους αξίας και ομολογίες για τη μείωση των επιτοκίων). Μακροπρόθεσμα, η συμφωνία που αντισυμβαλλόμενοι ελπίζουν ότι θα εφαρμοστεί κατά τα μέσα του 1994, ενδέχεται να βελτιώσει σημαντικά τις προοπτικές της χώρας και να της εξασφαλίσει μία βιώσιμη εξωτερική χρηματοδοτική θέση. Βραχυπρόθεσμα όμως θα κοστίσει σ Βουλγαρία κάπου 900 εκατ. δολάρια για προεξοφλήσεις - ποσό μεγαλύτερο από τα τωρινά αποθέματα σε ξένο συνάλλαγμα της κεντρικής τράπεζας. Μετά την ανακοίνωση της συμφωνίας το ποσοστό του χρέους της Βουλγαρίας στη δευτερογενή αγορά, το οποίο κυμαίνονταν κάτω από το 30% στις αρχές του 1993 (μόνο 20% κατά το 1992) αυξήθηκε στο 40%. Έκτο μειώνεται.

Η Βουλγαρία θα χρειαστεί επίσης κατά το 1994 να διαπραγματευθεί μια νέα επίσημη αναδιάρθρωση του χρέους της με τη λήση του Παρισιού (η προηγούμενη συμφωνία με τους επίσημους πιστωτές, η οποία συνήφθη το Δεκέμβριο του 1992, έληξε τον Απρίλιο του 1993). Αναμένεται ότι οι επίσημοι πιστωτές θα χορηγήσουν στη Βουλγαρία τους ίδιους παραδοσιακούς όρους αναδιάρθρωσης όπως και κατά το παρελθόν. Από τότε που επετεύχθη η συμφωνία τους με τις εμπορικές τράπεζες εντούτοις οι βουλγαρικές αρχές εξέφρασαν επανειλημμένα την πρόθεσή τους να ζητήσουν παρόμοια μεταχείριση από τη λήση του Παρισιού.

Γ. ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Χάρη στην αύξηση της εσωτερικής ζήτησης και στην μεγάλη απόδοση των εξαγωγών σε μετατρέψιμο συνάλλαγμα το πραγματικό ΑΕΠ της Τσεχικής Δημοκρατίας εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά 1% περίπου κατά το 1993, η πρώτη αύξηση από τότε που άρχισε να μειώνεται η πραγματική παραγωγή κατά το 1990. Το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε σε πολύ χαμηλά επίπεδα (3,5% κατά το τέλος του 1993). Για το 1993 προβλέπεται οικονομική ανάπτυξη από 1 έως 3%.

Μετά από την απότομη αύξηση των τιμών κατά 8,5% τον Ιανουάριο του 1993 λόγω της καθιέρωσης του ΦΠΑ, ο πληθωρισμός μειώθηκε ταχύτατα στο 0,5% μηνιαίως κατά την περίοδο Μαρτίου-Ιουλίου και έτσι το ετήσιο ποσοστό ανήλθε στο 18,2%.

Η κερδοσκοπία σχετικά με το νόμισμα, οι δυσμενείς εξελίξεις όσον αφορά τους μισθούς και τις τιμές και η ανάγκη εξάντλησης των τραπεζικών πλεονασμάτων σε ρευστό που προέκυψαν από την μετατροπή ρευστού και τραπεζικών καταθέσεων πριν το διαχωρισμό των νομισμάτων, ανάγκασε την εθνική τράπεζα της Τσεχίας να ασκήσει αυστηρή νομισματική πολιτική κατά τους πρώτους μήνες του έτους αυτού. Από το τέλος Απριλίου του 1993 εντούτοις άρχισε να χαλαρώνει σταδιακά η νομισματική πολιτική. Όσον αφορά τη δημοσιονομική πολιτική, ο κρατικός προϋπολογισμός κατά το τέλος του 1993 παρουσίασε ένα μικρό πλεόνασμα. Κατά το 1994 η κυβέρνηση παρουσίασε έναν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό.

Η διαρθρωτική πολιτική εξάλλου συνεχίζεται και έχει ήδη ξεκινήσει μία δεύτερη φάση ιδιωτικοποιήσεων ευρείας κλίμακας. Όπως συνέβη και με την πρώτη φάση, σχεδόν το ένα τρίτο των περιουσιακών στοιχείων θα πουληθεί με τη μέθοδο των κουπονιών. Η δεύτερη φάση προβλέπεται ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 1994 οπότε ελπίζεται ότι το 90% της οικονομίας θα βρίσκεται στα χέρια ιδιωτών.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Το ισοζύγιο πληρωμών της Τσεχίας (εκτός από τις μεταφορές προς τους πολίτες της Σλοβακίας μετοχών σε εταιρείες που ιδιωτικοποιήθηκαν κατά την πρώτη φάση των ιδιωτικοποιήσεων με το σύστημα των κουπονιών) εκτιμάται ότι παρουσίασε πλεόνασμα κατά το 1993 ύψους 600 εκατ. δολαρίων (1,9% του ΑΕΠ). Αυτό είναι ένα εκπληκτικά καλό αποτέλεσμα δεδομένης της επιτάχυνσης της εγχώριας ζήτησης, των εισαγωγών και της εξασθένησης των κύριων εξαγωγικών αγορών της Τσεχικής Δημοκρατίας.

Αφού μειώθηκε κατά 40% κατά το πρώτο τρίμηνο του 1993, το εμπόριο με τη Σλοβακία ανέκαμψε κατά κάποιον τρόπο και εκτιμάται προς το παρόν ότι μειώθηκε κατά 20% περίπου όσον αφορά ολόκληρο το έτος 1993. Κατά τους τελευταίους μήνες το πλεόνασμα του συμψηφισμού με τη Σλοβακία αυξάνεται ταχύτατα. Αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού ήταν να ανατιμηθεί στις αρχές Δεκεμβρίου η κορώνα της Τσεχίας κατά 3% έναντι του συστήματος συμψηφισμού σε ECU και η κορώνα της Σλοβακίας να υποτιμηθεί κατά 1%. Στις αρχές Μαρτίου 1994 η ανατίμηση της τσεχικής κορώνας ανατράπηκε εξ ολοκλήρου εξαιτίας της επιβάρυνσης των εισαγωγών της Σλοβακίας κατά 10%.

Παρά το γεγονός ότι οι καθαρές εισροές άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων μειώθηκαν κατά το 1993 στα 450 εκατ. δολάρια (έναντι 983 εκατ. δολαρίων κατά το 1992) παρατηρήθηκε αύξηση άλλων κεφαλαιουχικών εισροών προς την Τσεχική Δημοκρατία από τρίτο τρίμηνο του 1993. Έτσι οι καθαρές επενδύσεις χαρτοφυλακίου έφθασαν τα 700 εκατ. δολάρια περίπου κατά το 1993 και οι τσεχικές επιχειρήσεις δανείστηκαν στο εξωτερικό 750 εκατ. δολάρια (βασικά υπό τη μορφή τραπεζικών δανείων). Η εθνική τράπεζα της Τσεχίας εξάλλου εξέδωσε με επιτυχία διάφορα ομολογιακά δάνεια κατά το προηγούμενο έτος. Ο σχετικά υψηλός βαθμός πρόσβασης της Τσεχικής Δημοκρατίας στις διεθνείς κεφαλαιουχικές αγορές ενισχύθηκε από

την αναβάθμιση της επενδυτικής της θέσης σύμφωνα με τη βαθμολόγηση της Moody (από Βα1 που είχε καταταγ προηγουμένως στην Τσεχοσλοβακία, σε Βαα3) και με τη βαθμολόγηση εκ μέρους της Standard and Poor's με BBB, που είναι συγκρίσιμη με την παραπάνω.

Η καλή κατάσταση όσον αφορά το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και η μεγάλη ροή κεφαλαίων άσκησαν ανοδικές πιέσεις στις ονομαστικές τιμές συναλλάγματος και κατέληξαν σε μια γρήγορη αύξηση των επίσημων αποθεμάτων ξένο συναλλάγματος, τα οποία κατά το 1993 ανέρχονται σε 3,8 δισεκατ. δολάρια έναντι 0,7 δισεκατ. δολαρίων κατά το τέλος του 1992. Για να σταματήσει την ανοδική πίεση στην τιμή συναλλάγματος η εθνική τράπεζα της Τσεχίας σχεδιάζει να κάνει τελειώς μετατρέψιμη την κορώνα για τις τρέχουσες συναλλαγές και να ελευθερώσει σταδιακά τον έλεγχο όσον αφορά τις εκροές κεφαλαίων.

Παρά τις πρόσφατες φήμες περί πιθανής ανατίμησης της τσεχικής κορώνας, το νόμισμα παρέμεινε σταθερό έναντι των δυτικών νομισμάτων που χρησιμοποιήθηκαν για τη μέτρηση της αξίας της. Η διατήρηση της σημαντικής διαφοράς όσον αφορά τον πληθωρισμό της Τσεχικής Δημοκρατίας και των κύριων εμπορικών της εταίρων εντούτοις συνέχισε να αυξάνει τη πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία, η οποία προς το παρόν ευρίσκεται σε επίπεδο παρόμοιο με αυτό που ίσχυε πριν τις υποτιμήσεις του 1990.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ενέκρινε μία πίστωση stand by ύψους 177 εκατ. σε Ειδικά Τραβηκτικά Δικαιώματα δωδεκάμηνης διάρκειας υπέρ της Τσεχικής Δημοκρατίας το Μάρτιο του 1993. Η πίστωση αυτή που χορηγήθηκε αμέσως μετά την απότομη μείωση των αποθεμάτων σαν συνέπεια της διάλυσης της Τσεχοσλοβακίας είχε ως στόχο να ενισχύσει τα αποθέματα και να βοηθήσει τις τσεχικές αρχές να αποκαταστήσουν τη διεθνή εμπιστοσύνη στις πολιτικές τους.

Το τωρινό πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται ότι θα εξαφανιστεί κατά το 1994 ενώ κατά το 1999 θα παρουσιάσει έλλειμμα ύψους 2% επί του ΑΕΠ, σαν αποτέλεσμα της επιτάχυνσης της εσωτερικής ζήτησης και των εισαγωγών καθώς και της παραπέρα αύξησης της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας. Αυτή η σημαντική επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών εντούτοις αναμένεται ότι θα χρηματοδοτηθεί από τη συνέχιση των εισροών ιδιωτικών κεφαλαίων που θα έχουν ως αποτέλεσμα την παραπέρα αύξηση των αποθεμάτων σε ξένο συνάλλαγμα κατά τα χρόνια αυτά.

3. Εξωτερικό χρέος

Παρά τη σημαντική αύξηση του μετατρέψιμου χρέους κατά το 1993, η οποία οφείλεται κυρίως στο μεγάλο εξωτερικό δανεισμό των τσεχικών εταιρειών, το εξωτερικό χρέος της Τσεχικής Δημοκρατίας εξακολουθεί να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Το συνολικό μετατρέψιμο χρέος εκτιμάται να έχει αυξηθεί από 6,9 δισεκατ. δολάρια κατά το τέλος του 1992 σε 9 δισεκατ. δολάρια κατά το τέλος του 1993, γεγονός όμως που σημαίνει ότι η αναλογία χρέους/ΑΕΠ παραμένει στα χαμηλά επίπεδα του 28,7% και η αναλογία χρέους/εξαγωγών ανέρχεται σε 55,3%. Το συνολικό ποσό εξυπηρέτησης του χρέους παραμένει επίσης σε μέτρια επίπεδα και ανήλθε σε 1,5 δισεκατ. δολάρια κατά το 1993, το ποσοστό του μάλιστα σε σχέση με τις εξαγωγές μειώθηκε (από 9,5% κατά το 1992 σε 8,9%). Παρά το γεγονός ότι οι προβλέψεις για το 1994 δείχνουν μία αύξηση των δεικτών χρέους και εξυπηρέτησης του χρέους, οι δείκτες αυτοί αναμένεται να παραμείνουν σε λογικά επίπεδα.

Δ. ΕΣΘΟΝΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Μετά τις απότομες μειώσεις της παραγωγής κατά τα έτη 1991 (-12%) και 1992 (-23%) η οποία συνεχίστηκε και κατά το πρώτο εξάμηνο του 1993, η οικονομική κατάσταση στην Εσθονία βελτιώθηκε σημαντικά κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1993. Η οικονομική ανάκαμψη, η οποία αναμένεται να συνεχιστεί κατά το 1994 αντανάκλα την επιτυχή εφαρμογή του εσθονικού προγράμματος μακροοικονομικής σταθερότητας και μεταρρυθμίσεων που υποστηρίζεται από το πρώτο stand by πρόγραμμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (από τα μέσα του 1992 μέχρι τα μέσα του 1993), τον προσανατολισμό της προς τις δυτικές αγορές και την ενίσχυση από τη διεθνή κοινότητα. Το επίσημο ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε ελάχιστα κατά το προηγούμενο έτος. Το ποσοστό αυτό που ανέρχεται σε 1,7% δεν αντανάκλα ακόμη τη μείωση της παραγωγής των αρχών του 1990.

Οι εσθονικές αρχές πέτυχαν να μειώσουν τον προϋπολογισμό από 954% κατά το 1992 (τέλος του έτους) στο 36% κατά το 1993. Εκτός από την ουσιαστική ολοκλήρωση της απελευθέρωσης των τιμών στο τέλος του έτους 1992, η μείωση αυτή οφείλεται και στις αυστηρές νομισματικές πολιτικές όσον αφορά το εισόδημα. Η κεντρική τράπεζα απαγορεύεται επίσης να χορηγεί δάνεια στην κυβέρνηση, η οποία κατάφερε να ισοσκελίσει τον προϋπολογισμό της κατά το 1993 μετά από ένα μικρό πλεόνασμα κατά το 1992.

Η Εσθονία έχει πραγματοποιήσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την διαρθρωτική μεταρρύθμιση. Κατά το 1993 η Εσθονία συνέχισε τις ιδιωτικοποιήσεις ειδικά όσον αφορά τις μικρές επιχειρήσεις. Ιδρύθηκε επίσης και η εσθονική υπηρεσία ιδιωτικοποιήσεων για τον καλύτερο συντονισμό των πολιτικών στον τομέα των επιχειρήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις εφαρμόστηκε ο νόμος των πτωχεύσεων. Ο τραπεζικός νόμος βελτιώθηκε. Μετά την τραπεζική κρίση κατά το 1993 αναδιαρθρώθηκε το τραπεζικό σύστημα. Η Εσθονία θέσπισε νόμους για την απελευθέρωση του εξωτερικού εμπορίου και των επενδύσεων.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Κατά το 1992 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της Εσθονίας ήταν σχεδόν ισοσκελισμένο παρά το γεγονός ότι προβλεπόταν έλλειμμα ύψους 180 εκατ. δολαρίων. Η καλύτερη απ'ότι αναμενόταν επίδοση οφείλεται κυρίως στη μεγάλη αύξηση των εξαγωγών προς τις βιομηχανικές χώρες, μειώνοντας έτσι το εμπορικό ισοζύγιο κατά 50 εκατ. δολάρια, καθώς και στα κέρδη από τις υπηρεσίες. Κατά το 1993 οι εισαγωγές από τις δυτικές χώρες αυξήθηκαν σημαντικά (101%). Το εμπορικό ισοζύγιο αυξήθηκε κατά 150 εκατ. δολάρια και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε έλλειμμα παρά τη μεγάλη αύξηση των εξαγωγών και το αυξανόμενο πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών. Είναι πιθανόν η ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης και η σταδιακή μείωση του συγκριτικού πλεονεκτήματος να οδηγήσουν σε παραπέρα αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά το 1994.

Το πλεόνασμα του ισοζυγίου πληρωμών που παρατηρήθηκε κατά το 1992 (100 εκατ. δολάρια) αυξήθηκε ακόμα περισσότερο κατά το 1993 εξαιτίας της εισροής ξένων κεφαλαίων και της αύξησης των άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων από 58 εκατ. δολάρια κατά το 1992. Η συνεχής εισροή κεφαλαίων ευνοήθηκε από τον φιλελεύθερο νόμο της Εσθονίας όσον αφορά το ξένο συνάλλαγμα και τις επενδύσεις καθώς και από τη σταθερότητα του νομίσματός της (ακολουθεί την πορεία του γερμανικού μάρκου βάσει ενός συστήματος ισοτιμίας από τον Ιούλιο του 1992). Το γεγονός αυτό επέτρεψε στην τράπεζα της Εσθονίας να συγκεντρώσει αποθέματα ύψους 200 εκατ. δολαρίων κατά το 1992 και 100 εκατ. δολαρίων κατά το 1993, που ισοδυναμούν με το κόστος των εισαγωγών για 4,5 μήνες.

3. Εξωτερικό χρέος

Κατά το 1993 το εξωτερικό χρέος της Εσθονίας αυξήθηκε από 38 εκατ. δολάρια σε 168 εκατ. δολάρια (περίπου 10% το ΑΕΠ). Περίπου το μισό της αύξησης κατά το 1993 οφείλεται σε αγορές από το ταμείο (59 εκατ. δολάρια). Η εξυπηρέτηση το χρέους σταθεροποιήθηκε στα 20 εκατ. δολάρια κατά τα έτη 1992 και 1993, ενώ το ποσοστό εξαγωγών, αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκε από 3,2% στο 2%.

E. ΟΥΓΓΑΡΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Παρά τη σαφή ανάκαμψη της βιομηχανικής παραγωγής κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά 1% το έτος 1993, κυρίως ως αποτέλεσμα της απότομης πτώσης της γενικής παραγωγής και εν μέρει εξαιτίας της κατάρρευσης των εξαγωγών. Αφού έφθασε το ανώτατό του σημείο το Μάρτιο του 1993 το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σταθερά στο 12,1% μέχρι το τέλος του 1993. Το 1994 η ανάκαμψη της γεωργικής παραγωγής και των εξαγωγών, που είχαν φθάσει σε πολύ χαμηλό επίπεδο κατά το 1993, καθώς και η σταδιακή ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης προκάλεσαν μικρή αύξηση του ποσοστού του ΑΕΠ, για πρώτη φορά από το 1989.

Οι αυξήσεις του ΦΠΑ, που είχαν ως στόχο τον έλεγχο των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού σε συνδυασμό με τις αυξήσεις των τιμών πάνω από το μέσο όρο, συνέβαλαν στο να κρατηθούν σε υψηλά επίπεδα οι πληθωριστικές πιέσεις. Κατά τα τέλη Δεκεμβρίου 1993 το ετήσιο ποσοστό πληθωρισμού ανήλθε σε 21,1%.

Ως μέρος της συμφωνίας stand by με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο το Σεπτέμβριο του 1993 ύψους 360 εκατ. σε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα η δημοσιονομική πολιτική έχει ως στόχο τη μείωση του σταθεροποιημένου ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού από 7,8% το ΑΕΠ κατά το 1992 σε 5,5% κατά το 1994. Επιτεύχθηκε ο στόχος όσον αφορά το έλλειμμα κατά το 1993 (7% του ΑΕΠ).

Όσον αφορά τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις συνεχίστηκε η πρόοδος στον τομέα των ιδιωτικοποιήσεων, ενισχύθηκε ο έλεγχος των κρατικών επιχειρήσεων, η εφαρμογή του νόμου περί πτωχεύσεων κατά το 1992 και η μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος και του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Το Δεκέμβριο του 1993 εξάλλου ξεκίνησε ένα νέο σχέδιο τραπεζικής σταθερότητας.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Από το τρίτο τρίμηνο του 1992 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της Ουγγαρίας παρουσίασε απότομη επιδείνωση και εκτιμάται ότι το έλλειμά του κατά το 1992 έφθασε τα 2,7 δισεκατ. δολάρια (7,5% του ΑΕΠ) (ενώ κατά το 1992 είχε παρουσιάσει πλεόνασμα ύψους 261 εκατ. δολαρίων). Το γεγονός αυτό εξηγείται από τέσσερις παράγοντες. Πρώτον, η εγχώρια ζήτηση παρουσιάζει ανάκαμψη σε μια περίοδο που οι κυριότερες δυτικές εξαγωγικές αγορές της Ουγγαρίας χαρακτηρίζονται από ύφεση ή από πολύ ασθενή ανάπτυξη. Δεύτερον, η γεωργική παραγωγή και οι εξαγωγές κατέρρευσαν ως αποτέλεσμα της πρόσφατης ξηρασίας και της αποδιοργάνωσης που προκλήθηκε από την ιδιωτικοποίηση ή την μετατροπή κρατικών αγροκτημάτων και συνεταιρισμών. Τρίτον, οι εξαγωγές επηρεάστηκαν επίσης αρνητικά από την τήρηση του εμπόργκο των Ηνωμένων Εθνών εναντίον της Σερβίας και του Μαυροβουνίου. Τέταρτον, η εξωτερική ανταγωνιστικότητα της Ουγγαρίας μειώθηκε σημαντικά κατά τα τελευταία έτη όπως φαίνεται από τη σωρευτική υποτίμηση του φιορινίου κατά 35% (μετρημένη σε τιμές καταναλωτή) από τις αρχές του 1990.

Η πτωχή απόδοση των εξαγωγών από το τρίτο τρίμηνο του 1992 ανάγκασε τις αρχές να προβαίνουν από τις αρχές του 1993 σε συχνότερες και μεγαλύτερες υποτιμήσεις του φιορινίου προκειμένου να προκαλέσουν κάποια πραγματική υποτίμηση του νομίσματος. Με τον πληθωρισμό να παραμένει σε επίπεδα πάνω από 20% όμως η επίπτωση αυτής της αλλαγής πολιτικής στο πραγματικό ποσοστό συναλλάγματος υπήρξε πολύ περιορισμένη μέχρι τώρα.

Η σημαντική αύξηση των εξαγωγών που προβλέπεται για το 1994, εξαιτίας της αναμενόμενης αύξησης της γεωργικής παραγωγής και σε μικρότερο βαθμό της εξωτερικής ζήτησης, θα αντισταθμιστεί από την αύξηση των εισαγωγών καθώς αυξάνεται με γρήγορους ρυθμούς και η εγχώρια ζήτηση. Κατά συνέπεια το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να μειωθεί ελάχιστα μόνο κατά το 1994 (στο 6,5% του ΑΕΠ).

Παρά το πολύ υψηλό ποσοστό ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών τα επίσημα αποθέματα ξένων συναλλάγματος αυξήθηκαν από 4,4 δισεκατ. δολάρια κατά το τέλος του 1992 σε 5,7 δισεκατ. δολάρια κατά το τέλος Οκτωβρίου του 1993. Αυτό επιτεύχθηκε χάρη στη συνεχιζόμενη μεγάλη ροή αμέσων αλλοδαπών επενδύσεων και την αγορά εκ μέρους της εθνικής τράπεζας της Ουγγαρίας, επωφελούμενης των ευνοϊκών συνθηκών της αγοράς, ομολογιών ύψους 4 δισεκατ. δολαρίων περίπου κατά το 1993.

3. Εξωτερικό χρέος

Η αρνητική πλευρά του επιθετικού διεθνούς προγράμματος δανεισμού της εθνικής τράπεζας της Ουγγαρίας ήταν η γρήγορη αύξηση του εξωτερικού χρέους κατά το 1993. Το συνολικό μετατρέψιμο χρέος, το οποίο μειώθηκε κατά 0,9 δισεκατ. δολάρια το 1992, εκτιμάται ότι αυξήθηκε από 21,5 δισεκατ. δολάρια κατά τα τέλη του 1992 σε 24,9 δισεκατ. δολάρια κατά τα τέλη του 1993. Η αναλογία χρέους/ΑΕΠ επιδεινώθηκε επίσης ελάχιστα και εκτιμάται ότι έφθασε το 66,3% κατά το τέλος του προηγούμενου έτους. Το γεγονός αυτό εντούτοις αποτελεί σημαντική βελτίωση της διάρθρωσης του χρέους με το ποσοστό του μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου χρέους να αυξάνεται από 89,8% σε 92,8%.

Το συνολικό ποσό εξυπηρέτησης του χρέους ανήλθε στα 4,3 δισεκατ. στην ουσία στο ίδιο επίπεδο όπως και κατά το 1992. Επειδή όμως οι εξαγωγές εκτιμάται ότι μειώθηκαν κατά 20% κατά το 1993, η αναλογία εξυπηρέτησης του χρέους επιδεινώθηκε αυξανόμενη από 43,9% σε 48,1%. Οι εξοφλήσεις κεφαλαίου αναμένεται να ανέλθουν στο 2,5 δισεκατ. δολάρια κατά το τρέχον έτος έναντι 2,8 δισεκατ. δολαρίων κατά το 1993, αλλά προβλέπεται ότι θα αυξηθούν απότομα κατά το 1995 και 1996 σε 3,4 δισεκατ. δολάρια και 3,9 δισεκατ. δολάρια αντίστοιχα. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αναμένεται να παραμείνει σε σχετικά υψηλά επίπεδα κατά τα έτη αυτά οπότε αυτή η αύξηση των χρεολυσίων θα μπορούσε να ασκήσει σημαντικές πιέσεις στο ισοζύγιο πληρωμών της Ουγγαρίας.

ΣΤ. ΙΣΡΑΗΛ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Το ΑΕΠ αυξήθηκε μόνο 3,5% κατά το 1993, που αποτελεί το μικρότερο ποσοστό αύξησης από το 1989. Η απαγόρευση εισόδου από τα κατεχόμενα εδάφη κατά το δεύτερο τρίμηνο μείωσε την οικονομική δραστηριότητα αλλά κατά το τέλος του έτους παρατηρήθηκε μία αύξηση σαν συνέπεια της ειρηνευτικής συμφωνίας με τους Παλαιστίνιους. Ενώ η αύξηση των αρχών του '90 οφειλόταν κυρίως σε εμβάσματα μεταναστών, η ιδιωτικοποίηση και η κατάργηση των ρυθμίσεων δημιουργούν τώρα τη βάση για μια πιό σταθερή και μακροχρόνια ανάπτυξη.

Το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού μειώθηκε στο 3,2% του ΑΕΠ σαν συνέπεια της επιτάχυνσης των ιδιωτικοποιήσεων και της μείωσης όσον αφορά το οικιστικό πρόγραμμα και τις επιδοτήσεις προς τους μετανάστες περιλαμβανομένων και των επιδομάτων ανεργίας. Τα έσοδα του προϋπολογισμού από την ιδιωτικοποίηση ανήλθαν σε 250 εκατ. δολάρια μόνο κατά το 1992 ενώ η αρχική εκτίμηση για το 1993 προέβλεπε 400 εκατ. δολάρια, που είναι πολύ περιορισμένα σε σύγκριση με το μεγάλο μερίδιο των κρατικών επιχειρήσεων στην οικονομία. Η επιτάχυνση της ιδιωτικοποίησης που αναγγέλθηκε τον Αύγουστο αναμένεται να αυξήσει τα έσοδα σε πάνω από 1 δισεκατ. δολάρια κατά το τέλος του 1993. Η ανεργία συνέχισε να μειώνεται, από 11,2% το 1992 σε 9% κατά τα τέλη του 1993, καθώς σταμάτησε το κύμα μετανάστευσης από την Ανατολική Ευρώπη και την πρώην Σοβιετική Ένωση των αρχών του 1990. Οι πρόσφατοι μετανάστες ενσωματώθηκαν σταδιακά στην οικονομία.

Στις αρχές του 1993 το ποσοστό του πληθωρισμού αυξήθηκε απότομα από 9% κατά τα τέλη του 1992 σε 16% κατά το πρώτο τρίμηνο του 1993. Συνέπεια του γεγονότος αυτού ήταν να ακολουθηθεί σφικτή νομισματική πολιτική. Τον Ιούλιο οι πληθωριστικές πιέσεις μειώθηκαν επαρκώς με συνέπεια να χαλαρώσει ξανά η νομισματική πολιτική. Κατά τα τέλη του 1993 ο πληθωρισμός μειώθηκε στο 11,5% ετησίως, που δείχνει ότι δεν επιτεύχθηκε ο αρχικός στόχος του 10%.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Το εξωτερικό εμπόριο απελευθερώθηκε ακόμη περισσότερο κατά το 1993 με την κατάργηση του πρόσθετου εισαγωγικού δασμού ύψους 2%, της επιδότησης των εξαγωγών ύψους 2% καθώς και των φόρων ταξιδίων, που αποτελούσαν εμπορικούς περιορισμούς σύμφωνα με τους κανόνες της GATT. Το γεγονός αυτό οδήγησε σε ενοποίηση, τον Ιούλιο, της συναλλαγματικής ισοτιμίας για πρώτη φορά στην ιστορία του Ισραήλ. Το Σεπτέμβριο το Ισραήλ αποδέχθηκε τις υποχρεώσεις σχετικά με την ελεύθερη διακίνηση των τρεχουσών συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο VIII της συμφωνίας με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η κεντρική τράπεζα του Ισραήλ διατήρησε ένα σύστημα διολισθαίνουσας συναλλαγματικής ισοτιμίας με ένα ποσοστό υποτίμησης που καθόρισε η κεντρική τράπεζα, το οποίο είναι ανάλογο με το αναμενόμενο ποσοστό πληθωρισμού, με το επιτρεπόμενο ποσοστό διακύμανσης σε σχέση με το ανώτατο ποσοστό να ανέρχεται στο $\pm 2\%$. Το αναγγελθέν ποσοστό υποτίμησης μειώθηκε τον Ιούλιο από 8% σε 6% προσαρμοζόμενο έτσι στη μείωση του ποσοστού του πληθωρισμού.

Μετά το τέλος του πολέμου στον Κόλπο το εξωτερικό εμπόριο άρχισε να αυξάνεται ξανά κατά το 1992 και η τάση αυτή συνεχίστηκε και κατά το 1993. Η αύξηση των εξαγωγών που εκτιμήθηκε σε 10% συνέβαλε σημαντικά στην ανάπτυξη κατά το 1993. Ο τουρισμός αυξήθηκε σημαντικά επίσης. Αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού ήταν να μειωθεί κάπως το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών από 1,2 δισεκατ. δολάρια κατά το 1992 σε 0,9 δισεκατ. δολάρια κατά το 1993. Οι μακροπρόθεσμες κεφαλαιουχικές εισροές αυξήθηκαν επίσης σαν συνέπεια των εγγυήσεων εκ μέρους της αμερικανικής κυβέρνησης για ένα δάνειο ύψους 10 δισεκατ. δολαρίων.

Τα επίσημα αποθέματα ξένου συναλλάγματος έφθασαν το ικανοποιητικό επίπεδο των 6,2 δισεκατ. δολαρίων, που ισοδυναμεί με το κόστος των εισαγωγών για τρεις μήνες περίπου.

3. Εξωτερικό χρέος

Οι εγγυήσεις δανείου εκ μέρους της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών κατά το 1992 επέτρεψαν στις αρχές τη σύναψη μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων δανείων για τα επενδυτικά προγράμματα. Το συνολικό εξωτερικό χρέος αυξήθηκε σε 34,6 δισεκατ. δολάρια εκ των οποίων τα τρία τέταρτα αποτελούσαν χρέος του δημόσιου τομέα. Η αναλογία εξυπηρέτησης του χρέους - εξαγωγών βελτιώθηκε κάπως καθώς αυξήθηκαν σημαντικά οι εξαγωγές κατά το 1993. Οι υπόλοιπες αναλογίες του χρέους παρέμειναν λίγο ή πολύ σταθερές.

Κατά το τέλος του 1992 το καθαρό εξωτερικό χρέος ανερχόταν σε 15,1 δισεκατ. ECU και το καθαρό ποσό εξυπηρέτησης του εξωτερικού χρέους ανερχόταν σε 3 δισεκατ. δολάρια. Τα καθαρά ποσοστά του χρέους και του ποσού εξυπηρέτησης του χρέους είναι μικρότερα από το μισό των μικτών ποσοστών.

Z. ΛΕΤΟΝΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Μετά τις σημαντικές μειώσεις της παραγωγής κατά το 1991 (-8,3%) και κατά το 1992 (-33,8%) η οικονομία της Λετονίας σταθεροποιήθηκε κατά το 1993. Για ολόκληρο το έτος η μείωση της παραγωγής περιορίστηκε στο 10% ενώ κατά το 1994 αναμένεται ότι θα αυξηθεί το ΑΕΠ. Κατά τη διάρκεια του 1993 το επίσημο ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε από 2,3% σε 5,6%. Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό αυτό είναι διπλάσιο από τα ποσοστά ανεργίας των άλλων δύο βαλτικών χωρών το γεγονός αυτό αφήνει μεγάλα περιθώρια για προσαρμογές στο χαμηλότερο παραγωγικό επίπεδο σε σύγκριση με τα τέλη του 1980.

Πέρυσι οι λετονικές αρχές κατάφεραν να μειώσουν σημαντικά τον πληθωρισμό σύμφωνα με το σχέδιο που περιλαμβάνονταν στη συμφωνία stand by με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο του Σεπτεμβρίου του 1992. Κατά τα τέλη του 1993 το επίπεδο τιμών καταναλωτή ήταν κατά 31,3% υψηλότερα απ'ότι κατά το προηγούμενο έτος (958,6% κατά το 1992). Εκτός από την πλήρη απελευθέρωση των τιμών κατά το τέλος του 1992 το γεγονός αυτό οφείλεται επίσης και στην αυστηρή νομισματική πολιτική (από τότε που έγινε η νομισματική μεταρρύθμιση τον Ιούλιο του 1992) καθώς και στη φορολογική και στην εισοδηματική πολιτική. Η χρηματική εισροή κεφαλαίων κατά τη διάρκεια του 1993 πάντως προκάλεσε μία σχετικά γρήγορη αύξηση των χρηματικών αποθεμάτων.

Κατά τη διάρκεια των πρώτων τριών τριμήνων του 1993 ο προϋπολογισμός της Λετονίας ήταν πλεονασματικός. Αυτό δεν ήταν μόνο αποτέλεσμα του αυστηρού ελέγχου όσον αφορά τον προϋπολογισμό αλλά και του μεγαλύτερου απ'ότι είχε εκτιμηθεί κέρδους και των μεγαλύτερων εσόδων από τον φόρο προστιθέμενης αξίας καθώς και από τη μείωση των επιδομάτων ανεργίας. Μετά την έγκριση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού τον Οκτώβρη του 1993, με τον οποίο αυξήθηκαν οι δαπάνες για συντάξεις και οι μισθοί του δημόσιου τομέα, ο προϋπολογισμός παρουσίασε μικρό έλλειμμα. Για το 1994 προβλέπεται ένα έλλειμμα ύψους 1,7% επί του ΑΕΠ.

Το 1993 η Λετονία συνέχισε τις διαρθρωτικές της μεταρρυθμίσεις σε διάφορους τομείς. Σημαντική πρόοδος σημειώθηκε ειδικά όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις του τραπεζικού τομέα. Ο τραπεζικός έλεγχος επίσης εντάθηκε. Πρόοδος σημειώθηκε και στον τομέα της επιστροφής γαιών και ιδιωτικοποίησης μικρών επιχειρήσεων. Αντίθετα, οι ιδιωτικοποιήσεις μεγάλης κλίμακας δεν σημείωσαν μεγάλη πρόοδο. Αυτό ενδέχεται να οφείλεται εν μέρει στις κοινοβουλευτικές εκλογές του Ιουνίου του 1993 και στην συνακόλουθη αναδιάρθρωση της κυβέρνησης της Λετονίας. Στον τομέα αυτό οι μεταρρυθμίσεις επιταχύνθηκαν κατά το τέλος του έτους.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Η κατάσταση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της Λετονίας ήταν σαφώς καλύτερη απ'ότι αναμενόταν στα πλαίσια του πρώτου προγράμματος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου τόσο για το 1992 όσο και για το 1993. Το πλεόνασμα μειώθηκε από 53 εκατ. δολάρια κατά το 1992 σε 40 εκατ. δολάρια κατά το 1993 ενώ είχε εκτιμηθεί ότι θα παρουσίαζε έλλειμμα 90 εκατ. δολαρίων και 240 εκατ. δολαρίων αντίστοιχα. Μέχρι ενός ορισμένου σημείου αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν αναφέρονται όλες οι εισαγωγές από τις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες καθώς και στο ότι βελτιώθηκε περισσότερο απ'ότι αναμενόταν το ισοζύγιο υπηρεσιών. Ο αναπροσανατολισμός του εμπορίου προς τις δυτικές αγορές συνεχίστηκε και κατά το 1993 δεδομένου ότι εξαγωγές προς την ΚΑΚ και τις χώρες της Βαλτικής μειώθηκαν κατά 45% σε όγκο ενώ αυξήθηκαν κατά 21% προς τον υπόλοιπο κόσμο. Η ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης και η σταδιακή μείωση του συγκριτικού πλεονεκτήματος είναι πιθανόν να προκαλέσουν επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά το 1994.

Σαν συνέπεια της μεγάλης εισροής κεφαλαίων κατά το 1993 η τράπεζα της Λετονίας συγκέντρωσε μεγάλα ποσά ξένου συναλλάγματος (περίπου 360 εκατ. δολάρια) αυξάνοντας έτσι τα μικτά αποθέματα στα 530 εκατ. δολάρια, που ισοδυναμεί με εξαγωγές 4,7 μηνών (από 1,8 κατά το τέλος του 1992).

3. Εξωτερικό χρέος

Το εξωτερικό χρέος της Λεττονίας αυξήθηκε από 53 εκατ. δολάρια σε 504 εκατ. δολάρια (περίπου στο 14% του ΑΕΠ). Το ποσό εξυπηρέτησης του χρέους αυξήθηκε από 15 εκατ. δολάρια κατά το 1992 σε 18 εκατ. δολάρια κατά το 1993 ενώ το ποσοστό εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών μειώθηκε από 2% στο 1%.

Η. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Στη Λιθουανία η μείωση της παραγωγής φαίνεται να σταμάτησε κατά το τέλος του 1993 και η συνολική μείωση του ΑΕΠ εκτιμάται στο 16% για ολόκληρο το έτος έναντι 13% κατά το 1991 και 38% κατά το 1992. Το επίσημο ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε ελάχιστα κατά τη διάρκεια του 1993 και έφθασε το 1,6% κατά το τέλος του έτους αυτού. Η κρυφή ανεργεία εκτιμάται σε 7%.

Οι αρχές της Λιθουανίας μείωσαν τον πληθωρισμό κατά το 1993 όχι όμως τόσο γρήγορα όσο τα άλλα δύο κράτη της Βαλτικής. Η αύξηση των τιμών καταναλωτή που έφθασε το 1163% κατά το τέλος του 1992 έπεσε στο 189% κατά το τέλος του 1993. Οι αυστηρές εισοδηματικές και δημοσιονομικές πολιτικές καθ' ολόκληρο το έτος σε συνδυασμό με την αυστηρή νομισματική πολιτική από την Άνοιξη του 1993 συνέβαλαν στο να επιβραδυνθεί σημαντικά ο πληθωρισμός κατά τη διάρκεια του Καλοκαιριού. Εντούτοις, επειδή η Κεντρική Τράπεζα επενέβη στην αγορά ξένου συναλλάγματος για να παρεμποδίσει μεγάλη υποτίμηση της λίτας σαν αποτέλεσμα των κεφαλαιουχικών εισροών, αυξήθηκε η προσφορά του χρήματος και συνέβαλε στο να επιταχυνθεί ο πληθωρισμός κατά το τέλος του έτους.

Οι αρχές της Λιθουανίας κατάφεραν να κρατήσουν υπό αυστηρό έλεγχο τις δημόσιες δαπάνες κατά το 1993. Αύξησαν επίσης και τα έσοδα μέσω των εμπορικών μεταρρυθμίσεων και της αύξησης των γενικών φόρων πωλήσεων με αποτέλεσμα να ισοσκελιστεί ο πληθωρισμός, ο οποίος είχε παρουσιάσει έλλειμμα ύψους 1% επί του ΑΕΠ κατά το 1992. Για το 1994 προβλέπεται έλλειμμα ύψους 1% επί του ΑΕΠ το οποίο η κυβέρνηση σχεδιάζει να χρηματοδοτήσει με την πώληση εντόκων γραμματειών δημοσίου.

Η Λιθουανία συνέχισε επίσης και τις διαρθρωτικές της μεταρρυθμίσεις σε μια σειρά από τομείς όπως προβλεπόταν από τη συμφωνία stand-by με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο τον Οκτώβριο του 1993. Οι ιδιωτικοποιήσεις συνεχίστηκαν επίσης. Τον Ιανουάριο του 1994 τα 2/3 των κατάλληλων προς ιδιωτικοποίηση επιχειρήσεων (το 1/3 του συνολικού κρατικού κεφαλαίου) είχε ιδιωτικοποιηθεί με τη μέθοδο των κουπονιών, τη δημόσια εγγραφή για μετοχές και τους πλειστηριασμούς. Ελήφθησαν επίσης και πρόσθετα μέτρα απελευθέρωσης των τιμών περιλαμβανομένης και της κατάργησης των περιθωρίων κέρδους. Η πρόοδος στον τομέα των τραπεζικών μεταρρυθμίσεων ήταν σχετικά μικρή κατά το 1993 και αναμένεται ότι θα επιταχυνθεί κατά το 1994.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών που παρουσίασε πλεόνασμα ύψους 90 εκατ. δολαρίων κατά το 1992 (ενώ αρχικά προβλεπόταν έλλειμμα ύψους 160 εκατ. δολαρίων) αναμένεται ότι θα παρουσιάσει έλλειμμα ύψους 250 εκατ. δολαρίων περίπου κατά το 1993 (8,4% του ΑΕΠ). Ένας σημαντικός παράγοντας που συνέβαλε στη χειροτέρευση αυτή κατά το 1994 ήταν η πράξη της Ρωσίας να επιβάλει τις τιμές που ισχύουν στη διεθνή αγορά για τις εξαγωγές ενέργειας προς τη Λιθουανία κατά το Σεπτέμβριο του 1992. Το εμπορικό ισοζύγιο που είχε ένα πλεόνασμα ύψους 65 εκατ. δολαρίων παρουσίασε έλλειμμα 270 εκατ. δολαρίων. Ο αναπροσανατολισμός του εμπορίου συνεχίστηκε και κατά το 1993. Αναμένεται ότι το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών θα επιδεινωθεί ακόμη περισσότερο κατά το 1994 και το έλλειμά του θα φθάσει το ύψος των 400 εκατ. δολαρίων (περίπου το 8% του ΑΕΠ).

Η επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά το 1993 συνοδεύτηκε με μια σημαντική βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών, το πλεόνασμα του οποίου από 90 εκατ. δολάρια το 1992 αυξήθηκε στα 270 εκατ. δολάρια κατά το 1993. Οι άμεσες αλλοδαπές επενδύσεις αυξήθηκαν σημαντικά (από 10 εκατ. δολάρια σε 40 εκατ. δολάρια) αλλά παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τα άλλα δύο κράτη της Βαλτικής και ειδικά με την Εσθονία. Η εισροή επίσημων εμβασμάτων και μεσοπρόθεσμων καθώς και μακροπρόθεσμων δανείων σχεδόν τριπλασιάστηκαν και ανήλθαν στο συνολικό ποσό των 280 εκατ. δολαρίων κατά το 1993. Αυτή η εισροή κεφαλαίων επέτρεψε στην Κεντρική Τράπεζα να συγκεντρώσει ξένο συνάλλαγμα ύψους 160 εκατ. δολαρίων αυξάνοντας έτσι το απόθεμά της στα 280 εκατ. δολάρια.

Σε όρους μηνών εισαγωγών το ποσό αυτό εντούτοις σημαίνει μείωση από 2,6 κατά το 1992 σε 1,8 κατά το 1993, γεγονός που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισαγωγών.

3. Εξωτερικό χρέος

Κατά το 1993 το εξωτερικό χρέος της Λιθουανίας αυξήθηκε από 99 εκατ. δολάρια σε 345 εκατ. δολάρια (περίπου 11% του ΑΕΠ) και το ποσό αύξησης του χρέους αυξήθηκε από 2 εκατ. δολάρια κατά το 1992 σε 15 εκατ. δολάρια (0,7% των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών).

Θ. ΡΟΥΜΑΝΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Κατά το 1993 η μείωση του πραγματικού ΑΕΠ σταμάτησε και η ετήσια αύξηση του ΑΕΠ αναμένεται να είναι γύρω στο 0. Η μείωση της βιομηχανικής παραγωγής αντιστράφηκε κατά το δεύτερο εξάμηνο του 1993 και η αγροτική παραγωγή αυξήθηκε σημαντικά. Το Δεκέμβριο το 9,9% του εργατικού δυναμικού ήταν άνεργοι έναντι 8,8 τον Ιανουάριο.

Το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού το 1993 αναμένεται να κυμανθεί μεταξύ 1 και 2% επί του ΑΕΠ. Η σημαντική αλλαγή όσον αφορά τη διάρθρωση του εισοδήματος επιτεύχθηκε με την αντικατάσταση του φόρου κύκλου εργασιών από τον ΦΠΑ με έναν μόνο συντελεστή τον Ιούλιο του 1993 γεγονός που συνέβαλε στη μεγαλύτερη απ' ό,τι αναμενόταν αύξηση των φορολογικών εσόδων. Η κατάργηση των περισσότερων καταναλωτικών επιδοτήσεων το Μάιο του 1993 καθώς και η περιοριστική πολιτική όσον αφορά την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών του δημόσιου τομέα συνέβαλαν στον περιορισμό των δαπανών.

Οι περισσότερες τιμές καταναλωτή απελευθερώθηκαν και οι επιδοτήσεις καταργήθηκαν το Μάιο του 1993. Οι τιμές των ενεργειακών προϊόντων συνέχισαν να υπόκεινται σε έλεγχο με συχνές προσαρμογές ώστε να συμβαδίζουν σε μεγάλη έκταση με τις διεθνείς τιμές. Ο πληθωρισμός από 200% κατά το 1992 αυξήθηκε σε πάνω από 300% κατά το 1993 καθώς παρέμεινε αδύνατη η νομισματική πολιτική.

Τα επιτόκια των εμπορικών τραπεζών καθώς και ποσοστά επαναχρηματοδότησης της Κεντρικής Τράπεζας της Ρουμανίας εξακολούθησαν να παραμένουν πολύ αρνητικά σε πραγματικούς όρους καθ' όλο το 1993. Αυτό είχε σαν συνέπεια να χρησιμοποιηθεί σε μεγάλη έκταση το λεί για την αγορά ξένων νομισμάτων, όπως φαίνεται από την αύξηση των αποθεμάτων ξένου συναλλάγματος.

Οι διαεπιχειρησιακές καθυστερήσεις όσον αφορά την πληρωμή των τοκοχρεωλυσιών συνεχίστηκαν αλλά με μικρότερο ρυθμό. Η ιδιωτικοποίηση κρατικοποιημένων εταιρειών δε σημείωσε σχεδόν καμία πρόοδο εκτός από μικρές επιχειρήσεις που ιδιωτικοποιήθηκαν μέσω της εξαγοράς τους από τη διεύθυνση και τους εργαζόμενους.

Το πρόγραμμα οικονομικής σταθεροποίησης και μεταρρυθμίσεων που συμφωνήθηκε με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ξεκίνησε στις αρχές του 1993. Στο τέλος του 1993 πάντως, επιτεύχθηκε συμφωνία για ένα νέο πρόγραμμα σταθεροποίησης και μεταρρυθμίσεων.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Η Εθνική Τράπεζα της Ρουμανίας συνέχιζε να καθορίζει την επίσημη τιμή και έτσι κατά τη διάρκεια του 1993 ίσχυαν πολλαπλές τιμές συναλλάγματος. Η επίσημη συναλλαγματική ισοτιμία από 433 λεί ανά δολάριο το 1992 έφθασε τα 1360 λεί ανά δολάριο κατά το 1993. Καθώς ο ρυθμός υποτίμησης του λεί μειώθηκε εκ μέρους της Εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας κατά τη διάρκεια του τελευταίου τριμήνου του 1993 το χάσμα μεταξύ της επίσημης τιμής συναλλάγματος και αυτής που εφαρμόζαν τα γραφεία συναλλάγματος αυξήθηκε σημαντικά, σε πάνω από 50% μάλιστα μέχρι το τέλος του έτους. Η κατά 20% επίσημη υποτίμηση κατά τα τέλη του Δεκεμβρίου δεν ήταν επαρκής για να μειώσει σημαντικά αυτό το χάσμα.

Οι εισαγωγές σταθεροποιήθηκαν γύρω στα επίπεδα του 1992 καθώς η εγχώρια ζήτηση παρέμεινε ασθενής. Οι εισαγωγές αυξήθηκαν καθώς άρχισε να ισχύει η προσωρινή εμπορική συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Αποτέλεσμα του γεγονότος αυτού ήταν να μειωθεί ελαφρά το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σε 1,3 δις δολάρια. Η επίπτωση της προσωρινής συμφωνίας και η υπαγωγή στο καθεστώς του μάλλον ευνοούμενου έθνους όσον αφορά τις αγορές των Ηνωμένων Πολιτειών θα βελτιώσει ακόμη περισσότερο το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κατά το 1994.

Οι άμεσες εισροές αλλοδαπών κεφαλαίων για επενδύσεις παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα λόγω του γεγονότος ότι δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη οι ευρείας κλίμακας ιδιωτικοποιήσεις. Παρά το γεγονός ότι τα προγράμματα μακρο-οικονομικών μεταρρυθμίσεων παρέμειναν ανενεργά κατά το 1993 οι εισροές για μεσοπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες επίσημες βοήθειες συνεχίστηκαν στα ίδια ουσιαστικά επίπεδα όπως και κατά το 1992.

Το συνολικό ισοζύγιο πληρωμών παρέμεινε θετικό κατά τη διάρκεια των ετών 1992 και 1993 αντανακλώντας μια αύξηση των αποθεμάτων ξένου συναλλάγματος των εμπορικών τραπεζών ενώ τα αποθέματα ξένου συναλλάγματος της Εθνικής Τράπεζας της Ρουμανίας μειώθηκαν. Κατά τα τέλη του 1993 ήταν λιγότερα από 50 εκατ. δολάρια, που ισοδυναμεί με εισαγωγές τριών ημερών, ενώ τα αποθέματα ξένου συναλλάγματος των εμπορικών τραπεζών ανέρχονταν σε 1 δις δολάρια.

3. Εξωτερικό χρέος

Το εξωτερικό χρέος αυξήθηκε ταχύτατα από 0 σχεδόν που ήταν το 1989 σε πάνω από 5,8 δις δολάρια ή 22% του ΑΕΠ κατά το τέλος του 1993, το δε ποσό εξυπηρέτησης του χρέους ανερχόταν στο 16,7% των εσόδων από τις εξαγωγές. Καθώς οι εισροές αλλοδαπών κεφαλαίων για επενδύσεις είναι απίθανο να αυξηθούν γρήγορα, τα επίσημα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια θα παραμείνουν οι κύριες πηγές χρηματοδότησης του ελλείμματος των τρεχουσών συναλλαγών και κατά συνέπεια προβλέπεται να αυξηθεί το χρέος.

I. ΡΩΣΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Η οικονομική επίδοση της Ρωσίας υπήρξε ιδιαίτερα απογοητευτική κατά τα έτη 1992 και 1993. Η πτώση της παραγωγής (-19% κατά το 1992) συνεχίστηκε και κατά το 1993 (-12%). Οι επενδύσεις είχαν μειωθεί κατά το ήμισυ περίπου σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1989. Οι οικονομικές πολιτικές υπήρξαν χαλαρές κατά το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου αυτής και ο πληθωρισμός παρέμεινε σε πολύ υψηλά επίπεδα 20 έως 20% μηνιαίως. Το βιοτικό επίπεδο έχει χειροτερέψει αισθητά. Ελάχιστη πρόοδος έχει σημειωθεί εξάλλου όσον αφορά τη δημιουργία του νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου για μια οικονομία της αγοράς ενώ ο ρυθμός των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων είναι αργός από πολλές απόψεις. Ο νόμος για τις πτωχεύσεις άρχισε να ισχύει το Μάρτιο του 1993 αλλά δεν έχει αρχίσει να εφαρμόζεται, όπως συνέβη με πολλά άλλα βασικά μέτρα. Εντούτοις ένα μεγάλο ποσοστό μικρών επιχειρήσεων έχει ιδιωτικοποιηθεί και έχει καταρτιστεί ένα πρόγραμμα μαζικών ιδιωτικοποιήσεων βάσει του οποίου περίπου το ήμισυ των μεγάλων επιχειρήσεων είχε ιδιωτικοποιηθεί μέχρι το τέλος του 1993. Τον Οκτώβριο του 1993 εξεδόθη ένα διάταγμα με το οποίο επιτρεπόταν για πρώτη φορά η ιδιωτικοποίηση γης.

Το Μάιο του 1993 επετεύχθη συμφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και της κρατικής τράπεζας για τη μείωση της δανειοδότησης, αύξηση των επιτοκίων και μείωση του ελλείμματος του προϋπολογισμού. Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν κατά τους επόμενους μήνες μείωσαν την αύξηση της προσφοράς χρήματος με συνέπεια ο μηνιαίος ρυθμός του πληθωρισμού να μειωθεί στο 13% το Δεκέμβριο. Αναχαιτίστηκε η απότομη πτώση της τιμής του συναλλάγματος. Η πρόοδος όσον αφορά τη σταθεροποίηση επέτρεψε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο να συμφωνήσει την 1η Ιουλίου στην εκταμίευση του μισού του δανείου ύψους 3 δις δολαρίων βάσει της νέας Systemic Transformation Facility. Εξαιτίας όμως του γεγονότος ότι οι περιορισμοί των κυβερνητικών δαπανών επιτυγχάνονταν συχνά με αναβολές παρά με περικοπές, αναμένονταν νέες πληθωριστικές πιέσεις στις αρχές του 1994. Τον Ιανουάριο του 1994 ο πληθωρισμός ανήλθε σε 22% και η ισοτιμία ρουβλιού/δολαρίου, η οποία είχε μείνει σχετικά σταθερή από τα τέλη Σεπτεμβρίου, αυξήθηκε από 1250 ρούβλια ανά δολάριο σε 1600 ρούβλια ανά δολάριο από τις αρχές του 1994.

Αποτέλεσμα των πολύ καλών επιδόσεων των εθνικιστικών και συντηρητικών δυνάμεων κατά τις εκλογές του Δεκεμβρίου 1993 ήταν να δοθεί λιγότερη προσοχή στη μακρο-οικονομική σταθερότητα κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής πολιτικής και περισσότερη στη διασφάλιση των εισοδημάτων, της απασχόλησης και της παραγωγής με μεγαλύτερη χρήση των μέσων άμεσου κυβερνητικού ελέγχου.

2. Ισοζύγιο πληρωμών

Η εξωτερική κατάσταση της Ρωσίας επιδεινώθηκε σημαντικά κατά τα έτη 1992 και 1993 σαν συνέπεια των αλλαγών του συστήματος, των διακοπών όσον αφορά τις παραδοσιακές συμφωνίες εμπορίου και πληρωμών και των εγχώριων μακρο-οικονομικών πολιτικών. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου εντούτοις τα μικτά αποθέματα ξένου συναλλάγματος της Ρωσίας αυξήθηκαν σε 4,5 δις δολάρια περίπου (ήταν σχεδόν μηδενικά πριν από δύο χρόνια).

Κατά το 1992 η επίσημη ενίσχυση του ισοζυγίου πληρωμών από τη Δύση (διμερείς εμπορικές πιστώσεις και βοήθειες καθώς και πιστώσεις από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ύψους 1 δις δολαρίων βάσει της συμφωνίας για τη χορήγηση της πρώτης δόσης) πλησίασαν τα 17 δις δολάρια. Λόγω όμως της χαμηλής απόδοσης των εξαγωγών, των πολλών υποχρεώσεων όσον αφορά την εξυπηρέτηση του χρέους καθώς και των μεγάλων διαφυγών κεφαλαίου (εκτιμούνται σε 10 δις δολάρια) δεν παρεμποδίστηκε ούτε η απότομη πτώση των εισαγωγών ούτε η μεγάλη αύξηση όσον αφορά τις καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση του χρέους. Το 1993 φαίνεται ότι μειώθηκαν ακόμη περισσότερο οι εισαγωγές και ότι αυξήθηκε σημαντικά το εμπορικό ισοζύγιο, ίσως σε πάνω από 10 δις δολάρια. Οι εκροές κεφαλαίου εξάλλου ήταν σημαντικές, μεγαλύτερες μάλιστα απ' ό,τι οι νέες χρηματοδοτήσεις.

Το γεγονός αυτό οφείλεται εν μέρει τουλάχιστον, στα χαμηλά επίπεδα επίσημων εξωτερικών χρηματοδοτήσεων (περίπου 9 δις δολάρια) και όχι στις αρκετά ισχυρές εγχώριες χρηματοοικονομικές πολιτικές.

3. Εξωτερικό χρέος

Κατά τα τέλη του 1992 το συνολικό εξωτερικό χρέος της πρώην Σοβιετικής Ένωσης πλησίαζε τα 78 δις δολάρια έναντι 67 δις δολαρίων κατά το προηγούμενο έτος. Κατά τα τέλη του 1993 ξεπερνούσε τα 80 δις δολάρια. Πάνω από το μισό αυτού του χρέους οφείλεται σε επίσημους πιστωτές. Το χρέος παραμένει εντούτοις σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, αν ληφθεί υπόψη το μέγεθος της οικονομίας (περίπου 60% του ΑΕΠ κατά το τέλος του 1993). Το 1993 το συνολικό προγραμματισμένο ποσό εξυπηρέτησης του χρέους (19 δις δολάρια) αντιπροσώπευε το 50% των εξαγωγών περίπου.

Κατά την περίοδο Δεκεμβρίου 1991 - Ιανουαρίου 1992 οι επίσημοι και οι ιδιωτικοί πιστωτές της πρώην Σοβιετικής Ένωσης συμφώνησαν με τις πρώην Δημοκρατίες την αναβολή εξόφλησης ενός ποσού 7,1 δις δολαρίων περίπου (εξόφληση κεφαλαίου σχετικά με πιστώσεις που είχαν δοθεί στη Σοβιετική Ένωση πριν το 1991). Η αναβολή όμως αποδείχθηκε ανεπαρκής, επειδή η Ρωσία, η μόνη πρώην Σοβιετική Δημοκρατία που πλήρωσε το χρέος της το 1992 (αναμενόταν ότι πληρωμές θα έκαναν όλα τα προσφάτως ανεξαρτητοποιηθέντα κράτη που ευθύνονται από κοινού και στο ολόκληρο για το χρέος), ήταν αδύνατο να εκπληρώσει τις εναπομένουσες υποχρεώσεις. Οι πληρωμές του χρέους εκ μέρους της Ρωσίας για το 1992 ανήλθαν σε 1,6 δις δολάρια. Κατά συνέπεια αυξήθηκαν σημαντικά οι ληξιπρόθεσμες πιστώσεις και έφθασαν τα 12 δις δολάρια κατά τα τέλη του 1992.

Στις αρχές Απριλίου 1993 επιτεύχθηκε μία γενναιόδωρη συμφωνία αναδιάρθρωσης του χρέους με τη λέσχη του Παρισίου και έτσι το ποσό εξυπηρέτησης του επίσημου χρέους μειώθηκε κατά 15 δις δολάρια κατά το 1993. Η συμφωνία αυτή τη φορά επιτεύχθηκε μόνο με τη Ρωσία κάνοντάς την έτσι το μόνο διαχειριστή του πρώην σοβιετικού χρέους: η συμφωνία προχωράει πιο πέρα από τις αναβολές που είχαν συμφωνηθεί νωρίτερα καθώς και την πρακτική του κανονικού χρεώστη. Συμφωνήθηκε προτού δημιουργηθεί ένα ειδικό πρόγραμμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Καλύπτει τις πιστώσεις που χορηγήθηκαν το 1991, δηλαδή μετά την ημερομηνία λήξης που είχε συμφωνηθεί προηγουμένως. Προβλέπει τη μεσοπρόθεσμη διαφοροποίηση του τόκου υπερημερίας. Οι χρεώστες αποφάσισαν πρόσφατα να παρατείνουν την ισχύ της συμφωνίας του 1993 μέχρι το τέλος Απριλίου 1994 αλλά η συνέχιση των διαπραγματεύσεων ενδέχεται να αποβεί δύσκολη χωρίς το πρόγραμμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Τον Ιούλιο του 1993 εξάλλου η Ρωσία συνήψε μία κατ' αρχήν συμφωνία με τις εμπορικές τράπεζες για μακροπρόθεσμη αναδιάρθρωση του εμπορικού χρέους της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (24 έως 26 δις δολάρια οφείλονται σε 600 τράπεζες περίπου). Παράλληλα με την πρόοδο των διαπραγματεύσεων με τους εμπορικούς πιστωτές η τιμή του ρωσικού χρέους στη δευτερογενή αγορά, που βρίσκονταν κάτω του 20% στις αρχές του 1993, αυξήθηκε σταδιακά στο 55% στις αρχές Δεκεμβρίου. Οι συνακόλουθες καθυστερήσεις όσον αφορά τη σύναψη της τελικής συμφωνίας λόγω των ανεπίλυτων νομικών θεμάτων και του γεγονότος ότι η Ρωσία δεν επλήρωσε ένα μέρος των καθυστερημένων τόκων που οφείλονταν για το 1993 (450 εκατ. δολάρια) συνέβαλαν στο να πέσει ακόμη περισσότερο η τιμή (στο 35%).

Κ. ΑΛΛΑ ΠΡΟΣΦΑΤΩΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΚΡΑΤΗ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Η κατάσταση στα υπόλοιπα προσφάτως ανεξαρτητοποιηθέντα κράτη διαφέρει σημαντικά. Όλες η πρώην Δημοκρατίες υπέφεραν κατά την περίοδο 1992-1993 από την εξασθένηση των παλιών δομών, οι οποίες δεν έχουν αντικατασταθεί ακόμη από νέους θεσμούς προσανατολισμένους προς την οικονομία της αγοράς, καθώς και από την κατάρρευση των εμπορικών δεσμών μεταξύ των διάφορων δημοκρατιών. Η μείωση του εμπορίου μεταξύ των πρώην Δημοκρατιών (20 έως 30% κατά το 1992· τα ίδια ποσοστά προβλέπονται και για το 1993) επηρέασε πολύ αρνητικά την παραγωγή. Η μείωση της παραγωγής κατά το 1992 κυμάνθηκε από 10% στη Λευκορωσία και στο Ουζμπεκιστάν έως 40% στη Γεωργία και στην Αρμενία. Η μείωση συνεχίστηκε και κατά το 1993 (μεταξύ 7% στη Μολδαβία και 25% στο Τατζικιστάν). Μόνο δύο χώρες (το Τουρκμενιστάν και το Ουζμπεκιστάν) ανέφεραν αύξηση της συνολικής παραγωγής κατά το 1993. Οι χαλαρές οικονομικές πολιτικές σε πολλά από τα προσφάτως ανεξαρτητοποιηθέντα κράτη επιδείνωσαν τις αρνητικές επιπτώσεις από τα εξωτερικά πλήγματα. Ο πληθωρισμός παρέμεινε σε πολύ υψηλά επίπεδα σε ολόκληρη την περιοχή. Το 1992 αυξήθηκε από 6 φορές περίπου (Αζερμπαϊτζάν) μέχρι 16 φορές και άνω (Ουκρανία). Το 1993 ο πληθωρισμός επιταχύνθηκε σημαντικά σε πολλά από τα προσφάτως ανεξαρτητοποιηθέντα κράτη και ορισμένα μάλιστα (Αρμενία, Γεωργία, Ουκρανία) παρουσιάζουν υπερπληθωρισμό.

Στα περισσότερα από τα προσφάτως ανεξαρτητοποιηθέντα κράτη έχουν ξεκινήσει ευρύτατες οικονομικές μεταρρυθμίσεις και ορισμένα από αυτά έχουν κάνει σημαντικές προσπάθειες μετάβασης σε οικονομικά συστήματα αγοράς ενώ παράλληλα εφαρμόζουν αυστηρές δημοσιονομικές πολιτικές. Το Κιργιζιστάν, η Μολδαβία, το Καζακιστάν και η Λευκορωσία έλαβαν οικονομική ενίσχυση από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (οι τρεις πρώτες υπό τη μορφή συμφωνιών stand-by). Τα άλλα κράτη έχουν κάνει ελάχιστες προσπάθειες για να αλλάξουν τις κληρονομημένες οικονομικές δομές. Ορισμένες από αυτές βρίσκονται σε τέτοια θέση που δύσκολα θα μπορούσαν να σκεφθούν μεταρρύθμιση του συστήματός τους: η Αρμενία είναι αποκλεισμένη, το Τατζικιστάν και η Γεωργία είναι κατεστραμμένες από τον εμφύλιο πόλεμο ή τις εθνικές αναταραχές.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Η κατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών στην περιοχή είναι πολύ άσχημη εκτός ίσως από το Τουρκμενιστάν. Τα μεγάλα εμπορικά ελλείμματα με τη Ρωσία σε συνδυασμό κυρίως με την αύξηση των τιμών για ενέργεια και για πρώτες ύλες που εισάγονται από τη Ρωσία καθιστούν αφόρητη την κατάσταση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών στα περισσότερα από τα νέα κράτη. Η χρηματοοικονομική αξιοπιστία των περισσότερων από τα προσφάτως ανεξαρτητοποιηθέντα κράτη επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο από την έλλειψη αποθεμάτων ξένου συναλλάγματος.

Διαφορετικές είναι και οι μακροπρόθεσμες προοπτικές των νέων κρατών. Ορισμένα έχουν σημαντικές δυνατότητες εσόδων σε σκληρό νόμισμα (Καζακιστάν, Ουζμπεκιστάν) και βιομηχανικής παραγωγής. Άλλα μοιάζουν πολύ με τις αναπτυσσόμενες χώρες και κατά συνέπεια θα εξαρτηθούν σημαντικά από την εξωτερική ενίσχυση. Η Αρμενία και το Κιργιζιστάν πληρούν ήδη τις προϋποθέσεις δανεισμού με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους από το Διεθνές Αναπτυξιακό Οργανισμό (IDA).

3. Εξωτερικό χρέος

Το 1993 τα προσφάτως ανεξαρτητοποιηθέντα κράτη πέτυχαν σημαντική πρόοδο όσον αφορά το ξεκαθάρισμα της θέσης τους απέναντι στο θέμα του εξωτερικού χρέους της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Αρχικά (κατά τα τέλη του 1991) οι πρώην Δημοκρατίες ανέλαβαν από κοινού και στο ολόκληρο την ευθύνη για το χρέος αυτό. Η σχετικά συμφωνία (Memorandum of Understanding) με την οποία ανέλαβαν από κοινού και στο ολόκληρο την ευθύνη αυτή υπεγράφη στις 28 Οκτωβρίου 1991. Η συμφωνία του Απριλίου του 1993 μεταξύ της Λέσχης των Παρισίων και της Ρωσίας συνοδεύτηκε με μια τροποποίηση των νομικών ρυθμίσεων όσον αφορά την εξυπηρέτηση του χρέους μεταξύ των πρώην Δημοκρατιών της Σοβιετικής Ένωσης καθιστώντας ουσιαστικά τη Ρωσία το μόνο διαχειριστή του χρέους. Κατά συνέπεια οι χρεώστες αναγνώρισαν ότι οι συμφωνίες, οι γνωστές ως "συμφωνίες μηδενικής λύσης", της Ρωσίας και των άλλων πρώην Δημοκρατιών (σύμφωνα με τις οποίες η Ρωσία αναλαμβάνει ολόκληρο το χρέος της πρώην Σοβιετικής Ένωσης με αντάλλαγμα ολόκληρα τα περιουσιακά στοιχεία της πρώην Σοβιετικής Ένωσης) τις απαλλάσσει από οποιαδήποτε πληρωμή του χρέους αυτού. Το 1992 ήδη η Ρωσία είχε συνάψει πλήρεις μηδενικές συμφωνίες με τη Λευκορωσία, το Κιργιζιστάν, το Τουρκμενιστάν και το Ουζμπεκιστάν. Είχε συνάψει επίσης προσωρινά πρωτόκολλα με διάφορα άλλα από τα κράτη αυτά. Παρόμοιες συμφωνίες συνήφθησαν πρόσφατα με την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν και τη Μολδαβία.

Α. Η ΣΛΟΒΑΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

1. Γενική οικονομική κατάσταση

Το πραγματικό ΑΕΠ της Σλοβακίας εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά 5 ως 7% το 1993, γεγονός που σημαίνει ύφεση για τέταρτη συνεχή χρονιά ενώ το καλύτερο αποτέλεσμα που αναμένεται για το 1994 είναι η μηδενική αύξηση. Το ποσοστό ανεργίας έφθασε το 14,4% κατά τα τέλη του 1993.

Ο διαμελισμός της Τσεχοσλοβακίας διέκοψε το εμπόριο με την Τσεχική Δημοκρατία και ανάγκασε τις αρχές της Σλοβακίας να ακολουθήσουν περιοριστικές μακροοικονομικές πολιτικές. Αναγκάστηκαν να εφαρμόσουν πολύ σφιχτή νομισματική πολιτική κατά το πρώτο εξάμηνο του 1993 προκειμένου να προστατεύσουν τα αποθέματα της χώρας από τις φήμες περί υποτίμησης της σλοβακικής κορώνας. Ενώ η νομισματική πολιτική χαλάρωσε σταδιακά μετά την υποτίμηση του Ιουλίου η επανεμφάνιση πιέσεων στις συναλλαγματικές ισοτιμίες κατά τα τέλη του 1993 ανάγκασε την Εθνική Τράπεζα της Σλοβακίας να αυξήσει το προεξοφλητικό επιτόκιο στις 21 Δεκεμβρίου. Στον τομέα της νομισματικής πολιτικής οι αρχές κατέβαλαν σημαντική προσπάθεια ελέγχου του ελλείμματος του προϋπολογισμού μετά τον τερματισμό των δημοσιονομικών μεταφορών από τα τσεχικά εδάφη, αλλά παρόλα αυτά το έλλειμμα του γενικού προϋπολογισμού εκτιμάται σε 7% επί του ΑΕΠ του προηγούμενου έτους.

Οι αυξήσεις των έμμεσων φόρων και η υποτίμηση κατά 10% της σλοβακικής κορώνας τον Ιούλιο του 1993 συνέβαλαν στην αύξηση του πληθωρισμού από 12,7% κατά τα τέλη του 1992 σε 25,1% κατά τα τέλη του 1993.

Έχοντας ολοκληρώσει την πρώτη φάση των ευρείας κλίμακας ιδιωτικοποιήσεων πέρασε την άνοιξη η σλοβακική κυβέρνηση προετοιμάζει τώρα τη δεύτερη φάση που θα βασίζεται κυρίως σε παραδοσιακές μεθόδους ιδιωτικοποίησης, όπως άμεσες πωλήσεις σε ξένους επενδυτές και δημοπρασίες. Η ιδιωτικοποίηση με τη μέθοδο του κουπονιού θα εξακολουθήσει να χρησιμοποιείται αλλά σε πολύ μικρότερη κλίμακα απ' ό,τι πριν.

2. Το ισοζύγιο πληρωμών

Η απώλεια των δημοσιονομικών μεταφορών από την Τσεχική Δημοκρατία αναμένονταν ότι θα προκαλούσε μεγάλο έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών της Σλοβακίας. Όμως η απότομη μείωση της εγχώριας ζήτησης και των εισαγωγών καθώς και η υποτίμηση της σλοβακικής κορώνας απέτρεψαν την εμφάνιση σημαντικού ελλείμματος. Έτσι, εκτός των μεταφορών από την Τσεχική Δημοκρατία που έχουν σχέση με τη διάθεση μετοχών με κουπόνια στους Σλοβάκους πολίτες, τα στοιχεία της Εθνικής Τράπεζας της Σλοβακίας δείχνουν ότι το συνολικό έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε 289 εκατ. δολάρια (ή στο 2,9% του ΑΕΠ) κατά τους 10 πρώτους μήνες του 1993.

Η Σλοβακία πάντως έχει πρόβλημα χρηματοδότησης αυτού του μικρότερου απ' ό,τι αναμενόταν ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών της. Το καθαρό έλλειμμα που εκτιμήθηκε σε 100 εκατ. δολάρια κατά το 1993 εξακολουθεί να παραμένει ασήμαντο. Η Σλοβακία εξάλλου δεν έχει καλή πρόσβαση στις διεθνείς κεφαλαιουχικές αγορές εν μέρει λόγω του ότι, σε αντίθεση με την Τσεχική Δημοκρατία, η Σλοβακία δεν μπορεί πλέον να επωφεληθεί από την καλή διεθνή οικονομική φήμη που είχε αποκτήσει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση από τότε που άρχισαν οι μεταρρυθμίσεις. Οι Σλοβάκοι οφειλέτες έχουν εκδώσει μόνο δύο διεθνή ομολογιακά δάνεια από τότε που διασπάστηκε η Τσεχοσλοβακία. Τέλος οι φήμες περί υποτίμησης της σλοβακικής κορώνας προκάλεσαν τόσο κατά το πρώτο εξάμηνο του 1993 καθώς και από το τέλος του έτους αυτού σημαντικές εκροές βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων.

Προκειμένου να ανακουφιστεί το ισοζύγιο πληρωμών της Σλοβακίας το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο της χορήγησε δάνεια STF (διευκόλυνση μεταρρύθμισης του συστήματος) με τη μέθοδο των ειδικών τραπεζικών δικαιωμάτων ύψους 65,35 εκατ. (89 εκατ. δολάρια) τον Ιούλιο του 1993.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο εξάλλου πρόκειται σύντομα να συνάψει συμφωνία με τις σλοβακικές αρχές σχετικά με ένα πρόγραμμα οικονομικής πολιτικής το οποίο θα μπορούσε να συνοδεύεται κατά τους επόμενους μήνες από μια συμφωνία stand-by και πιθανώς από μια δεύτερη αγορά από το STF. Επιπλέον, η Διεθνής Τράπεζα ενέκρινε το Νοέμβριο του 1993 ένα δάνειο οικονομικής ανάκαμψης ύψους 80 εκατ. δολαρίων.

Η αδυναμία του ισοζυγίου πληρωμών της Σλοβακίας φαίνεται από τα περιορισμένα αποθέματα ξένου συναλλάγματος. Οι διαφυγές κεφαλαίων στις αρχές του 1993 σχεδόν εξαφάνισαν τα επίσημα αποθέματα ξένου συναλλάγματος. Το γεγονός αυτό ανάγκασε τις αρχές να καθιερώσουν προσωρινούς περιορισμούς το Φεβρουάριο³. Κατά την περίοδο Μαΐου-Σεπτεμβρίου παρατηρήθηκε μια ανάκαμψη όσον αφορά τα επίσημα αποθέματα αλλά η Εθνική Τράπεζα της Σλοβακίας άρχισε να χάνει ξανά αποθέματα κατά τους τελευταίους μήνες. Τα επίσημα αποθέματα ξένου συναλλάγματος ανέρχονταν μόλις σε 343 εκατ. δολάρια (εισαγωγές δύο εβδομάδων) κατά τα τέλη Ιανουαρίου 1994.

Το ισοζύγιο πληρωμών αναμένεται να βελτιωθεί κάπως αλλά θα παραμείνει ελλειμματικό κατά το 1994. Η οικονομική ύφεση, η επιβολή πρόσθετου εισαγωγικού τέλους ύψους 10% στα καταναλωτικά αγαθά στις αρχές Μαρτίου και ίσως μια νέα υποτίμηση του νομίσματος θα μπορούσαν να συμβάλουν στο να μειωθεί κάπως το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Το ισοζύγιο πληρωμών ενδέχεται επίσης να βελτιωθεί με τη βοήθεια σημαντικής επίσημης χρηματοοικονομικής ενίσχυσης και με την ανακοπή της διαφυγής κεφαλαίων, μόλις θα έχει διαλευκανθεί η κατάσταση όσον αφορά τις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Το γεγονός αυτό αναμένεται να προκαλέσει αύξηση των επίσημων αποθεμάτων κατά το 1994.

Εκτός από την υποτίμηση κατά 10% της σλοβακικής κορώνας σε σχέση με τα μετατρέψιμα νομίσματα, η οποία αποφασίστηκε τον περασμένο Ιούλιο στο πλαίσιο του προγράμματος προσαρμογής που συμφωνήθηκε με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, το νόμισμα υποτιμήθηκε επίσης κατά 5% έναντι του συστήματος συμψηφισμού σε Ecu.

3. Εξωτερικό χρέος

Παρά τη σημαντική του αύξηση κατά την προηγούμενη χρονιά το εξωτερικό χρέος της Σλοβακίας εξακολουθεί να παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Το συνολικό μετατρέψιμο χρέος εκτιμάται να έχει αυξηθεί από 2,6 δις δολάρια κατά τα τέλη του 1992 σε 2,8 δις δολάρια κατά τα τέλη του 1993, που σημαίνει ότι η αναλογία χρέους/ΑΕΠ και χρέους εξαγωγών ανέρχεται σε 28 και 42% αντίστοιχα.

Η Σλοβακία εκπληρώνει κανονικά όλες τις υποχρεώσεις της όσον αφορά την εξόφληση του χρέους. Το συνολικό ποσό εξυπηρέτησης του χρέους εκτιμήθηκε σε 670 εκατ. κατά το 1993, παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητο σε σχέση με το 1992. Παρόλο ότι η μείωση των εξαγωγών προκάλεσε κάποια επιδείνωση του ποσοστού εξυπηρέτησης του χρέους το ποσοστό αυτό εξακολουθεί να βρίσκεται σε λογικά επίπεδα (10%). Οι εξοφλήσεις κεφαλαίου εντούτοις προβλέπεται να αυξηθούν σημαντικά κατά τα επόμενα χρόνια και να ασκήσουν κάποια επιπρόσθετη πίεση στο ισοζύγιο πληρωμών.

³

Οι περιορισμοί αυτοί καταργήθηκαν το Δεκέμβριο του 1993.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση 28/02/94		Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα: Αλγερία		
		1991	1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-2.8	1.8	-2.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		1.0	-2.5	δεν υπάρχουν
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		20.2	21.9	δεν υπάρχουν
Ποσοστό πληθωρισμού (Δεκ./Δεκ.)		22.8	32.1	16.1
Τιμή συναλλάγματος (δηνάρια ανά δολ. ΗΠΑ) (μεταβολή, Δεκ/Δεκ)		75.5	6.5	5.4
Όνομαστική τιμή συναλλάγματος (μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση)		-50.0	1.0	(3ο τρίμ./3ο τρίμ.) 5.3
Πραγματική τιμή συναλλάγματος (μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση)		-38.6	25.0	(3ο τρίμ./3ο τρίμ.) 22.4
(1990 = 100)				
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		1.0	-6.6	-14.9
Ισοζύγιο πληρωμών				
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		13.0	12.2	10.3
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		2.6	1.2	1.2
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		-90.0	40.0	δεν υπάρχουν
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		1.6	1.7	1.9
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		2.0	2.0	2.3
Εξωτερικό χρέος				
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου) μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		27.2	26.2	25.7
βραχυπρόθεσμο (= < 1 έτος)		26.2	25.0	δεν υπάρχουν
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ) κεφάλαιο		1.0	1.2	δεν υπάρχουν
τόκοι		9.2	9.5	9.1
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		6.7	7.1	7.0
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		2.5	2.4	2.1
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		63.3	57.6	55.9
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		209.4	215.6	249.5
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		70.5	78.6	89.3
		Ουδέν	Ουδέν	Ουδέν
		Ουδέν	Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ				
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-)		συμφωνίες stand-by (6/91-3/92)	Ουδέν	Ουδέν
On track/off track (-/Ημερομηνία)		Off-track 1ο τρίμ. 1992		
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά				
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
EIU country risk service (2) Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Κατάταξη (τέλος περιόδου) Ευνοχρήμια		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Θέση στην κατάταξη (3) (αριθμός χωρών)		83 (130)	66 (169)	Μαρτ. Σεπτ. 68 79 (169) (170)
The Institutional Investor Θέση στην κατάταξη (3) (αριθμός χωρών)		Μαρτ. Σεπτ. 47 52 (111) (113)	Μαρτ. Σεπτ. 53 57 (119) (126)	Μαρτ. Σεπτ. 62 69 (127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (4)		37.9 34.2	33.1 28.9	28.2 27.1

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(3) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(4) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94	Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα : Βουλγαρία		
		1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-5.4	-4.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-11.0	-9.0
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		15.6	16.4
Ποσοστό κληρωισμού (Δεκ./Δεκ.)		79.4	64.0
Τιμή συναλλάγματος (λέβα ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ/Δεκ)	12.4	36.0
Ονομαστική τιμή συναλλάγματος (- = υποτίμηση)	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	-15.7	(3ο τρίμ./3ο τρίμ.) -3.1
Πραγματική τιμή συναλλάγματος (- = υποτίμηση)	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	43.6	59.2
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		-6.9	-11.0
Ισοζύγιο κληρωιών			
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		3.5	3.4
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		-4.4	-7.9
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		42.0	δεν υπάρχουν
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		1.0	0.7
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		3.2	2.2
Εξωτερικό χρέος			
Εξωτερικό χρέος (2) (σε μετατρέψιμα νόμισματα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)		12.0	12.4
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)	δεν υπάρχουν		δεν υπάρχουν
βραχυπρόθεσμο (<= 1 έτος)	δεν υπάρχουν		δεν υπάρχουν
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		2.9	2.4
κεφάλαιο		2.0	1.2
τόκοι		0.9	1.2
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		133.3	98.4
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		368.0	412.0
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		85.0	69.0
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		6.1	δεν υπάρχουν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης	Λέσχη Παρισίου (αναδιάρθ.) Λέσχη Λονδίνου (ανανεούμενα)		Λέσχη Λονδίνου (ανανεούμενα και αρχικά εγκριθέντα DDSR)
Συμφωνίες ΔΝΤ			
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-)	συμφωνίες stand-by (04/92-04/93) On-track		Ουδέν -
On track/off track (-/Ημερομηνία)			-
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά			
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)	Δεν βαθμολογ.		Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)	Δεν βαθμολογ.		Δεν βαθμολογήθηκε
EU country risk service (3)			
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)	80		80
Κατάταξη (τέλος περιόδου)	E		E
Ενροχήματα			Μαγτ. Σεκτ.
Θέση στην κατάταξη (4) (αριθμός χωρών)	91 (169)		118 125 (169) (170)
The Institutional Investor	Μαγτ. Σεκτ.		Μαγτ. Σεκτ.
Θέση στην κατάταξη (4) (αριθμός χωρών)	81 86 (119) (126)		91 89 (127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (5)	21.1 19.8		18.9 19.5

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Κάθε βραχυπρόθεσμο χρέος αποτελεί υπερημερία.

(3) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(4) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(5) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

Π-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94	Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα : Δημοκρατία της Τσεχίας		
		1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-7.1	0.5
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-10.6	-5.4
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		2.6	3.5
Ποσοστό κληθωρισμού	(Δεκ./Δεκ.)	12.7	18.2
Τιμή συναλλάγματος (ισοκάνες ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ/Δεκ)	3.8	2.4
Όνομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ./4ο τρίμ)	1.0	3.7
	(- = υποτίμηση)		(3ο τρίμ./3ο τρίμ.)
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ./4ο τρίμ)	9.4	15.9
	(- = υποτίμηση)		(3ο τρίμ./3ο τρίμ.)
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		0.4	0.0
Ισοζύγιο πληρωμών			
Εξαγωγές αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		14.8	16.3
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		0.4	1.9
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		983.0	450.0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		0.7	3.8
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		1.1	2.7
Εξωτερικό χρέος			
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)		6.9	9.0
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		5.1	6.8
βραχυπρόθεσμο (< 1 έτος)		1.8	2.2
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		1.4	1.5
κεφάλαιο		0.9	0.9
τόκοι		0.5	0.6
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		25.4	28.7
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		46.8	55.3
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		9.5	8.9
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ			
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-) On track/off track (-/Ημερομηνία)		συμφωνίες stand-by (4/92-4/93) on track αλλά έληξαν με τη διάλυση της ΟΔΤΣ	συμφωνίες stand-by (3/93-3/94) On-track
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά			
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου) (2)		Ba1	Baa3
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	BBB
EIU country risk service (3)			
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		30	25
Κατάταξη (τέλος περιόδου)		B	B
Ευροσχήμα			Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (4)		49	48 43
(αριθμός χωρών)		(169)	(169) (170)
The Institutional Investor (2)		Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (4)		37 39	42 40
(αριθμός χωρών)		(119) (125)	(127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (5)		47.1 46.1	44.6 46.6

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Για το 1992, η βαθμολογία ή η θέση στην κατάταξη δόθηκε στην κρίση ΟΔΤΣ.

(3) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(4) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(5) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

Π-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94	Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα : Εσθονία		
		1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-23.0	-5.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-38.7	-35.2
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		2.0	1.7
Ποσοστό κληρωμαίου Τιμή συναλλάγματος (κορώνες ανά δολ. ΗΠΑ)	(Δεκ./Δεκ.) (μεταβολή, Δεκ/Δεκ)	953.5	35.7
Ονομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση)	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση)	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		1.7	0.0
Ισοζύγιο κληρωμάτων			
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		650.0	1000.0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		8.9	-1.7
Καθαρή εισοδήματα αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		57.9	86.4
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		195.1	344.9
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		3.6	4.1
Εξωτερικό χρέος			
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)		38.1	168.3
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
βραχυπρόθεσμο (< 1 έτος)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		20.8	20.8
κεφάλαιο		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
τόκοι		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		3.6	9.7
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		5.9	16.8
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		3.2	2.1
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ			
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-)		συμφωνίες stand-by (9/92-9/93)	συμφωνίες stand-by/STF (10/93-3/94)
On track/off track (-/Ημερομηνία)		On-track	On-track
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά			
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
EIU country risk service (2)			
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		80	75
Κατάταξη (τέλος περιόδου)		E	D
Ευροχρήμα			Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3)		117	126 122
(αριθμός χωρών)		(169)	(169) (170)
The Institutional Investor		Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3)		68 74	81 84
(αριθμός χωρών)		(119) (126)	(127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (4)		25.7 22.1	21.4 20.9

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και εκδίωξη από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(3) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(4) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94	Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα : Ουγγαρία		
	1991	1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)	-11.9	-4.4	-1.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)	-19.1	-9.8	(Jan.-Νοέμ.) 4.3
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)	8.0	12.3	12.1
Ποσοστό κληρωμαίου	32.2	21.6	21.1
Τιμή συναλλάγματος (φιορίνα ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ/Δεκ) 24.9	8.0	12.7
Ονομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση) -13.7	-8.5	-10.2
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση) 10.5	7.6	5.4
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)	-4.4	-6.9	-7.0
Ισοζύγιο κληρωμάτων			
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)	9258.0	10028.0	8184.0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)	0.8	0.8	-6.1
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)	1474.0	1471.0	1200.0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ	4.0	4.4	(Οκτ.) 5.7
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ	5.3	6.1	(Οκτ.) 6.9
Εξωτερικό χρέος			
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)	22.4	21.5	24.9
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)	20.2	19.3	23.1
βραχυπρόθεσμο (< 1 έτος)	2.2	2.3	1.8
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)	4.0	4.4	4.3
κεφάλαιο	2.4	2.8	2.7
τόκοι	1.6	1.6	1.6
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)	72.5	65.5	66.3
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)	242.0	214.4	278.8
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)	43.2	43.9	48.1
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)	Ουδέν	Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης	Ουδέν	Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ			
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-) On track/off track (-/Ημερομηνία)	EFF (2/91-2/94) On-track	EFF Off track καλοναίρι	συμφωνίες stand-by (9/93-12/94) On track
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά			
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)	Bal	Bal	Bal
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)	Δεν βαθμολογ.	BB+	BB+
EIU country risk service (2)			
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)	δεν υπάρχουν	40	50
Κατάταξη (τέλος περιόδου)	δεν υπάρχουν	B	C
Ευροχρήμα			Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3) (αριθμός χωρών)	44 (130)	46 (169)	47 46 (169) (170)
The Institutional Investor	Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3) (αριθμός χωρών)	41 42 (111) (113)	42 43 (119) (126)	43 43 (127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (4)	41.1 40.9	41.7 42.3	44.3 44.8

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(3) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(4) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μακρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94	Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα : Ισραήλ.			
		1991	1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		5.9	6.5	3.5
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		8.0	10.0	9.3
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		10.6	11.2	9.0
Ποσοστό κληθωρισμού	(Δεκ./Δεκ.)	18.0	9.0	11.5
Τιμή συναλλάγματος (σέκελ ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ/Δεκ)	11.5	21.1	6.8
Ονομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση)	-9.4	-9.3	(3ο τρίμ/3ο τρίμ.) -3.1
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση)	3.6	-4.5	(3ο τρίμ/3ο τρίμ.) 2.5
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		5.9	-4.9	-3.2
Ισοζύγιο πληρωμών				
Εξαγωγές αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		12.2	13.3	14.7
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		-0.3	-1.2	-0.9
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		-161.0	-340.0	δεν υπάρχουν
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		6.3	5.1	6.2
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		3.4	2.5	2.9
Εξωτερικό χρέος				
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισματα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)		33.0	33.9	34.6
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
βραχυπρόθεσμο (< 1 έτος)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Εξωτερική θέση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		7.0	6.3	6.5
κεφάλαιο		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
τόκοι		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		56.9	53.3	54.0
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		170.0	155.0	135.0
Εξωτερική θέση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		57.4	47.4	44.2
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		Ουδέν	Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ				
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-)		Ουδέν	CCFF (3/92-3/93)	Ουδέν
On track/off track (-/Ημερομηνία)			On-track	
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά				
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		BBB-	BBB-	BBB+
EIU country risk service (2)				
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Κατάταξη (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Ευροχρήμα				Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3)		38	32	29 29
(αριθμός χωρών)		(130)	(169)	(169) (170)
The Institutional Investor		Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3)		51 51	50 52	46 46
(αριθμός χωρών)		(111) (113)	(119) (126)	(127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (4)		34.9 35.2	37.1 35.1	39.6 40.5

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(3) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(4) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94	Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα :Λετονία		
		1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-33.8	-10.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-35.1	-38.0
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		2.3	5.6
Ποσοστό κληρωσιμίου	(Δεκ./Δεκ.)	958.6	31.3
Τιμή συναλλάγματος (λ. ρούβλια ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ/Δεκ)	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Ονομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
	(- = υποτίμηση)		
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
	(- = υποτίμηση)		
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		0.0	-0.4
Ισοζύγιο πληρωμών			
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		831.0	1149.0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		4.0	1.0
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		43.0	50.0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου)			
σε δις δολ. ΗΠΑ		156.0	522.0
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		1.8	4.7
Εξωτερικό χρέος			
Εξωτερικό χρέος		53.0	504.0
(σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)			
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
βραχυπρόθεσμο (<= 1 έτος)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		15.1	18.0
κεφάλαιο		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
τόκοι		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		4.0	14.0
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		7.0	28.0
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		2.0	1.0
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		Ουδέν	Ουδέν
Σημαντικές ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ			
Είδος/αριθ.		συμφωνίες	συμφωνίες
(Ημερομηνία/-)		stand-by	stand-by/STF
On track/off track		(9/92-9/93)	(12/93-3/95)
(~/Ημερομηνία)		On track	On track (2)
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά			
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
EIU country risk service (3)			
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		80	75
Κατάταξη (τέλος περιόδου)		E	D
Ευροχρήμα			Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (4)		123	133 132
(αριθμός χωρών)		(169)	(169) (170)
The Institutional Investor		Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (4)		72 77	89 87
(αριθμός χωρών)		(119) (126)	(127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (5)		23.9 21.4	19.5 20.0

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές επιμήσεις.

(2) Μετά από τον έλεγχο του 4ου τρίμ. 1993 όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα κριτήρια απόδοσης, αποφασίστηκε ότι η Λετονία δε θα μπορούσε να λάβει τη σχετική δόση λόγω μη τήρησης του κριτηρίου εφεδρικού χρήματος. Ο επόμενος έλεγχος αναμένεται τον Απρίλιο 1994.

(3) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(4) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(5) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94		Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα :Λιθουανία	
		1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-37.7	-16.2
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-51.6	-42.7
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		1.0	1.6
Ποσοστό πληθωρισμού	(Δεκ./Δεκ.)	1162.5	188.6
Τιμή συναλλάγματος (ρούβλια ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ/Δεκ)	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Όνομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
	(- = υποτίμηση)		
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
	(- = υποτίμηση)		
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		0.9	-0.1
Ισοζύγιο πληρωμών			
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		999.0	1694.0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		5.5	-8.4
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		10.0	40.0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		140.0	280.0
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		2.6	1.8
Εξωτερικό χρέος			
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισματα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)		98.8	345.3
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
βραχυπρόθεσμο (< 1 έτος)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		2.0	15.0
κεφάλαιο		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
τόκοι		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		5.4	11.2
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		7.8	16.3
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		0.2	0.7
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ			
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-)		συμφωνίες	συμφωνίες
On track/off track		stand-by	stand-by/STF
(-/Ημερομηνία)		(10/92-9/93)	(10/93-3/94)
		On track	On track
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά			
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
EPU country risk service (2)			
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		80	75
Κατάταξη (τέλος περιόδου)		E	D
Ευροχρήμα			Magt. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3)		118	134 130
(αριθμός χωρών)		(169)	(169) (170)
The Institutional Investor		Magt. Σεπτ.	Magt. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3)		73 80	91 93
(αριθμός χωρών)		(119) (126)	(127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (4)		23.9 20.7	18.9 19.0

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(3) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(4) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

Π-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94		Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα : Ρουμανία		
		1991	1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-15.1	-15.4	1.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-19.6	-22.1	7.7
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		6.1	8.4	9.9
Ποσοστό πληθωρισμού	(Δεκ./Δεκ.)	222.8	198.5	294.7
Τιμή συναλλάγματος (λίρα ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ./Δεκ.)	433.1	134.1	214.1
Όνομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση)	-72.9	-74.6	-56.9
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ) (- = υποτίμηση)	-17.1	-24.0	65.7
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		0.6	-5.5	-2.0
Ισοζύγιο πληρωμών				
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		3538.0	4286.0	4500.0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		-11.3	-11.6	-10.6
Καθαρή εισοδήματα αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		37.0	73.0	50.0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		198.0	93.0	52.0
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		0.5	0.2	0.1
Εξωτερικό χρέος				
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)		2.1	4.1	5.8
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		1.1	2.9	4.6
βραχυπρόθεσμο (< 1 έτος)		1.0	1.2	1.2
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		90.0	444.0	750.0
κεφάλαιο		13.0	300.0	500.0
τόκοι		77.0	144.0	250.0
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		7.6	21.0	21.8
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		59.6	95.1	129.6
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		2.5	10.4	16.7
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		Ουδέν	Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ				
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-) On track/off track (-/Ημερομηνία)		συμφωνίες stand-by (4/91-4/92) On track	συμφωνίες stand-by (5/92-3/93) Off track Δεκ. 92	Ουδέν - - -
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά				
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
EIU country risk service (2)				
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		δεν υπάρχουν	60	65
Κατάταξη (τέλος περιόδου)		δεν υπάρχουν	D	D
Ευροχρέμα				
Θέση στην κατάταξη (3) (αριθμός χωρών)		89 (130)	72 (169)	Μαρτ. Σεπτ. 74 75 (169) (170)
The Institutional Investor				
Θέση στην κατάταξη (3) (αριθμός χωρών)		Μαρτ. Σεπτ. 60 64 (111) (113)	Μαρτ. Σεπτ. 69 68 (119) (126)	Μαρτ. Σεπτ. 73 75 (127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (4)		27.9 26.7	25.6 24.8	24.2 24.4

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(3) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(4) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94		Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα : Ρωσία		
		1991	1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-12.9	-19.0	-12.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-8.0	-18.0	-16.2
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		δεν υπάρχουν	δεν υπάρχουν	5.1
Ποσοστό πληθωρισμού	(Δεκ./Δεκ.)	160.0	2500.0	840.0
Τιμή συναλλάγματος (ρούβλια ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ/Δεκ)	δεν υπάρχουν	145.0	200.8
Όνομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	-63.6	(4ο τρ/1ο τρ)	-62.5
	(- = υποτίμηση)		-55.6	
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	-25.3	(4ο τρ/1ο τρ)	268.4
	(- = υποτίμηση)		90.0	
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		-16.5	-20.0	-10.0
Ισοζύγιο πληρωμών				
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		51.0	41.0	43.0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		δεν υπάρχουν	-1.6	(Jan-Σεπτ) 6.3
Καθαρή εισοδήματα αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		-0.1	0.7	* 1.1
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου)				
σε δις δολ. ΗΠΑ		0.0	2.1	* 4.5
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		0.0	0.7	* 2.3
Εξωτερικό χρέος				
Εξωτερικό χρέος		67.0	77.7	(3ο τρίμ.) 82.0
(σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)				
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		54.3	64.7	* 72.0
βραχυπρόθεσμο (<= 1 έτος)		12.7	13.0	* 10.0
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		δεν υπάρχουν	15.8	* 20.0
κεφάλαιο		δεν υπάρχουν	10.4	* 14.0
τόκοι		δεν υπάρχουν	5.4	* 6.0
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		δεν υπάρχουν	98.0	* 59.0
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		131.0	190.0	* 190.0
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		δεν υπάρχουν	38.0	* 46.0
Υπερμερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		4.8	14.9	δεν υπάρχουν
Σημειώσεις ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Λέσχη Παρισίου (παράτασης) Λέσχη Λονδίνου (ανανεούμενα)	Λέσχη Παρισίου (αναδιάρ.) Λέσχη Λονδίνου (ανανεούμενα και αρχικά εγκριθείσες αναδιάρ.)
Συμφωνίες ΔΝΤ				
Είδος/αριθ.		Ουδέν	1η δόση πίστωσης	STF
(Ημερομηνία/-)				Ιούλιος 93
On track/off track			Αύγ. 92	
(-/Ημερομηνία)				
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά				
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
EIU country risk service (2)				
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		δεν υπάρχουν	95	95
Κατάταξη (τέλος περιόδου)		δεν υπάρχουν	E	E
Ευροχρήμα				Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3)		δεν υπάρχουν	129	149 137
(αριθμός χωρών)		(130)	(169)	(169) (170)
The Institutional Investor		Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.	Μαρτ. Σεπτ.
Θέση στην κατάταξη (3)		--	-- 73	87 92
(αριθμός χωρών)		--	-- (126)	(127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (4)		--	-- 23.6	20.2 19.0

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και επίδοση από 1-100, όπου το Ε και το 100 αναπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(3) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(4) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αναπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94	Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα :Πράγη Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Τσεχίας και Σλοβακίας	1991	1992
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-15.9	-7.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-21.2	-12.0
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		6.6	5.0
Ποσοστό κληρωμαίου (Δεκ./Δεκ.)		52.0	12.7
Τιμή συναλλάγματος (κορώνες ανά δολ. ΗΠΑ) (μεταβολή, Δεκ/Δεκ)		-0.6	3.8
Ονομαστική τιμή συναλλάγματος (- = υποτίμηση)	(4ο τρίμ/4ο τρίμ)	-12.4	1.0
Πραγματική τιμή συναλλάγματος (- = υποτίμηση)	(4ο τρίμ/4ο τρίμ)	31.4	9.4
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		-2.0	-4.3
Ισοζύγιο πληρωμών			
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		12595.0	14070.0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		3.0	0.8
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		594.0	1055.0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		3.2	1.3
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		1.3	1.1
Εξωτερικό χρέος			
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)		9793.0	9484.0
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		5845.0	7258.0
βραχυπρόθεσμο (<= 1 έτος)		2635.0	2226.0
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		1778.0	1984.0
κεφάλαιο		1184.0	1294.0
τόκα		594.0	690.0
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		28.2	28.5
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		82.0	62.1
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		14.1	14.1
Υπερημερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		4.0	Ουδέν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ			
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-)		συμφωνίες stand-by (1/91-3/92)	συμφωνίες stand-by (4/92-4/93)
On track/off track (-/Ημερομηνία)		On-track	on track αλλά έληξαν με τη διάλυση της ΟΔΤΣ
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά			
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου)		Ba1	Ba1
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογ.
Ευροχρήμα			
Θέση στην κατάταξη (1) (αριθμός χωρών)		35 (130)	CR 49 SR 58 (169)
The Institutional Investor		Μαγν. Σεκτ.	Μαγν. Σεκτ.
Θέση στην κατάταξη (1) (αριθμός χωρών)		32 34 (111) (113)	37 39 (119) (126)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (2)		50.3 48.3	47.1 46.1

(1) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(2) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας πληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

II-F-3 Τελευταία ενημέρωση: 28/02/94		Δείκτες κινδύνου χωρών Χώρα : Δημοκρατία της Σλοβακίας	
		1992	1993(1)
Ρυθμός αύξησης ΑΕΠ σε πραγματικές τιμές (σε %)		-6.0	-9.0
Βιομηχανική παραγωγή (μεταβολή σε %)		-12.8	-8.6
Δείκτης ανεργίας (τέλος περιόδου)		10.4	14.4
Ποσοστό κληρωισμού	(Δεκ./Δεκ.)	12.7	25.1
Τιμή συναλλάγματος (σ. κορώνες ανά δολ. ΗΠΑ)	(μεταβολή, Δεκ/Δεκ)	3.8	12.7
Όνομαστική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	1.0	-4.9
	(- = υποτίμηση)		
Πραγματική τιμή συναλλάγματος	(μεταβολή, 4ο τρίμ/4ο τρίμ)	9.4	16.7
	(- = υποτίμηση)		
Ισοζύγιο (ποσοστό % του ΑΕΠ)		-14.0	-7.0
Ισοζύγιο κληρωιών			
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (σε δις δολ. ΗΠΑ)		7617.0	6683.0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (σε % του ΑΕΠ)		0.2	-2.4
Καθαρή εισροή άμεσων αλλοδαπών επενδύσεων (σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		100.0	100.0
Επίσημα συναλλαγματικά αποθέματα (τέλος περιόδου) σε δις δολ. ΗΠΑ		0.4	0.4
σε μήνες εισαγωγών Α & Υ		0.4	0.4
Εξωτερικό χρέος			
Εξωτερικό χρέος (σε μετατρέψιμα νόμισμα, σε δις δολ. ΗΠΑ, τέλος περιόδου)		2.6	2.8
μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο (> 1 έτος)		2.1	2.4
βραχυπρόθεσμο (< 1 έτος)		0.4	0.4
Εξυπηρέτηση του χρέους σε μετατρέψιμο νόμισμα (σε δις δολ. ΗΠΑ)		675.0	670.0
κεφάλαιο		415.0	450.0
τόκοι		260.0	220.0
Εξωτερικό χρέος/ΑΕΠ (%)		25.7	28.1
Εξωτερικό χρέος/εξαγωγές Α&Υ (%)		33.6	41.9
Εξυπηρέτηση του χρέους/εξαγωγές Α&Υ (%)		8.9	10.0
Υπερμερίες (σε κεφάλαιο και τόκους, σε εκατ. δολ. ΗΠΑ)		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ανακούφισης χρέους και αναδιάρθρωσης		Ουδέν	Ουδέν
Συμφωνίες ΔΝΤ			
Είδος/αριθ. (Ημερομηνία/-) On track/off track (-/Ημερομηνία)		συμφωνίες stand-by (4/92-4/93) on track αλλά έληξαν με τη διάλυση της ΟΔΤΣ	STF (7/93 -) on track
Δείκτες πιστοληπτικής ικανότητας στην αγορά			
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από το Moody's (τέλος περιόδου) (2)		Bal.	Δεν βαθμολογήθηκε
Βαθμολόγηση των μακροπρόθεσμων ομολογιακών δανείων σε ξένο νόμισμα από τους S&P (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
EIU country risk service (3)			
Βαθμολόγηση (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Κατάταξη (τέλος περιόδου)		Δεν βαθμολογ.	Δεν βαθμολογήθηκε
Ευροχρέμα			Μαγρ. Σεκτ.
Θέση στην κατάταξη (4)		58	56 63
(αριθμός χωρών)		(169)	(169) (170)
The Institutional Investor (2)		Μαγρ. Σεκτ.	Μαγρ. Σεκτ.
Θέση στην κατάταξη (4)		37 39	57 57
(αριθμός χωρών)		(119) (125)	(127) (133)
Κατάταξη βάσει της πιστοληπτικής ικανότητας (5)		47.1 46.1	31 30.6

(1) Για ορισμένα στοιχεία, προκαταρκτικές εκτιμήσεις.

(2) Για το 1992, η βαθμολογία ή η θέση στην κατάταξη δόθηκε στην κρίση ΟΔΤΣ.

(3) Οι χώρες λαμβάνουν βαθμολογία από Α-Ε και εκδίωξη από 1-100, όπου το Ε και το 100 αντιπροσωπεύουν τον υψηλότερο κίνδυνο.

(4) Όσο υψηλότερα κατατάσσεται μια χώρα, τόσο χαμηλότερη είναι η πιστοληπτική ικανότητά της.

(5) Οι χώρες βαθμολογούνται βάσει κλίμακας από 0-100, όπου το 100 αντιπροσωπεύει την μικρότερη πιθανότητα αδυναμίας κληρωμής. Μια χώρα μπορεί να βελτιώσει τη βαθμολογία της και εντούτοις να πέσει στην κατάταξη εάν βελτιωθεί η μέση συνολική βαθμολογία όλων των βαθμολογούμενων χωρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΤΡΕΧΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΤΑΜΙΕΥΘΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ
(σε εκατ. ECU)

Σχετικές πράξεις	Επιτρεπόμενα ανώτατα όρια	Υπόλοιπα κεφαλαίου στις 31.06.93	Υπόλοιπα κεφαλαίου στις 31.12.93	Υπόλοιπο προς εκταμί- ευση στις 31.12.93
ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ				
A. Ισοζύγιο πληρωμών	14000			
1. Ελλάδα I	1750	200	200	0
2. Ελλάδα II	2200	1000	1000	1200 1)
3. Ιταλία	8000	1979	3990	4000 2)
B. Λοιπά				
4. Ευρατόμ	4000	1144	1018	0
5. ΝΚΜ και ΝΚΜ-σεισμοί	6830	2813	2202	0
6. ΕΤΕ-Μεσόγειος Ισπ., Ελλ., Πορτ.	1500	629	572	0
ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	26330	7764	8982	5200
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ				
A. Οικονομική ενίσχυση				
1. Ουγγαρία	1050	790	790	260
2. ΟΔΤΣ	375	375	375	0
3. Βουλγαρία	400	290	290	110
4. Ρουμανία	455	455	455	0
5. Αλγερία	400	250	250	150
6. Ισραήλ	160	160	160	0
7. Κράτη της Βαλτικής	220	60	110	110
8. Πρώην ΕΣΣΔ	1250	616	803	447
B. Λοιπά				
9. ΕΤΕ-Μεσόγειος	6167	1532	1596	3901
10. ΕΤΕ-Κεντρ. και Ανατ. Ευρώπη I	1700	191	300	1400
11. ΕΤΕ-Κεντρ. και Ανατ. Ευρώπη II	3000			3000
12. ΕΤΕ-Αναπτυσ. χώρες-Λατ.Αμερ. και Ασία	750			750
12. Εγγύηση ΚΑΚ	500	363	266	0
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	16427	5082	5395	10128
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	42757	12846	14377	15328

1) Δεν προβλέπεται καμία καταβολή

2) Η τρίτη και η τέταρτη δόση προβλέπεται να καταβληθούν την 1η Φεβρουαρίου 1994 και 1995.
Μέχρι σήμερα η Ιταλική κυβέρνηση δεν έχει ζητήσει τις καταβολές αυτές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ 1

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΤΕ

Πράξεις	Κονδύλιο εγκεκριμένων δανείων	Πιστώσεις που έχουν ανοιχθεί - ακυρώσεις	Αρχικό εκταμιευθέν ποσό	Τρέχον υπόλοιπο στις 31.12.93
ΕΤΕ-Μεσόγειος				
Ισπ., Ελλ., Πορτ.	1500	1465	1620	572
Τρίτες χώρες ΕΤΕ-Μεσ.	6167	3573	2266	1596
Κεντρ. και Ανατ. Ευρώπη I	1700	1650	300	300
Κεντρ. και Ανατ. Ευρώπη II	3000	5	0	0
Αναπτυσ. χώρες - Λατ.Αμερ. και Ασία	750	99	0	0

Σημείωση: Το γεγονός ότι το αρχικό εκταμιευθέν ποσό υπερβαίνει μερικές φορές το ποσό των εγκεκριμένων δανείων οφείλεται στις διακυμάνσεις της συναλλαγματικής τιμής του ECU μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής των συμβάσεων και της 31ης Δεκεμβρίου 1993.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΜΕΓΙΣΤΟΙ ΕΤΗΣΙΟΙ ΚΙΝΗΤΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
(Εντίμηση σε εκατ. ECU βάσει εκτιμηθέντων κωδίκων έως τις 30 Δεκεμβρίου 1993)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ									
ΚΕΦΑΛΑΙΟ									
A. Ισοδύναμο κληρομίων									
1. Ελλάδα	569	200		500		500			1769
2. Ιταλία				500		992		2498	3990
B. Διαρθρωτικό δάνειο									
3. Ευρωπαϊκό	358	265	46	152	434	92	16	12	1376
4. ΝΚΜ και ΝΚΜ-Επίδομα	1177	663	484	330	533	95	40	40	3363
5. ΕΤΕ-Μεσ. καλ. κριτών. Ισρ., Ελλ., Πορτ.	54	91	84	77	76	58	51	46	537
Σύνολο κεφαλαίου	2158	1220	615	1559	1044	1737	107	2596	11035
ΤΟΚΟΙ									
A. Ισοδύναμο κληρομίων									
1. Ελλάδα	147	110	95	95	46	46			539
2. Ιταλία		252	252	252	213	213	157	157	1496
B. Διαρθρωτικό δάνειο									
3. Ευρωπαϊκό	112	81	01	57	44	10	1	1	309
4. ΝΚΜ και ΝΚΜ-Επίδομα	296	188	132	93	65	17	8	5	804
5. ΕΤΕ- Μεσ. καλ. κριτών. Ισρ., Ελλ., Πορτ.	31	50	42	35	27	21	16	11	233
Σύνολο τόκων	586	681	582	532	395	307	184	174	3441
ΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ	2744	1901	1197	2091	1439	2044	291	2771	14476
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ									
ΚΕΦΑΛΑΙΟ									
A. Οικονομική ενίσχυση									
6. Ουγγαρία			350	260	80	100			740
7. ΟΑΤΕ					190	185			375
8. Βουλγαρία					140	150			290
9. Ρουμανία						185	190	80	455
10. Αλγερία					250				250
11. Ισραήλ					160				160
12. Πρώην ΕΣΣΔ									802
13. Κράτη της Βαλτικής		112	511	179				110	110
B. Εγγυήσεις									
14. ΕΤΕ-Μεσογειακό									
15. ΕΤΕ-Κεντρ. και Ανατ. Ευρ. I	56	130	139	137	140	144	140	129	1015
16. Ενίσχυση στη Ρωσία 500		2	13	22	26	29	28	26	146
	103	133	133						369
Σύνολο κεφαλαίου	159	377	1145	598	987	794	358	345	4763
ΤΟΚΟΙ									
A. Οικονομική ενίσχυση									
6. Ουγγαρία	81	79	79	44	18	10			311
7. ΟΑΤΕ	38	38	38	38	38	19			209
8. Βουλγαρία	29	29	29	29	29	15			160
9. Ρουμανία	42	46	46	46	46	46	27	8	307
10. Αλγερία	25	25	25	25	25				125
11. Ισραήλ	16	16	16	16	16				80
12. Πρώην ΕΣΣΔ	30	80	69	18					197
13. Κράτη της Βαλτικής									
B. Εγγυήσεις	3	11	11	11	11	11	11	11	80
14. ΕΤΕ-Μεσογειακό									
15. ΕΤΕ-Κεντρ. και Ανατ. Ευρ. I	61	120	109	99	88	78	67	57	679
16. Ενίσχυση στη Ρωσία 500	8	21	21	20	18	16	14	12	129
	34	24	9						67
Σύνολο τόκων	367	488	452	345	289	195	119	88	2344
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	526	866	1597	943	1276	988	477	433	7107
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	3270	2766	2794	3033	2715	3032	768	3204	21582
(σε τον οριζών. Ανατ. Ευρ.)	368	575	1308	686	598	787	270	247	4797
(σε τον οριζών. λοιπ. τρίτ. χώρες)	158	290	289	276	680	222	208	186	2309

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΟΡΘΟΓΩΝΙΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΙΝΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΜΕΙΟΨΗΤΙΑΣ
(Ουσιαστικά σε εκατ. Ε.Ε.Κ. βάσει καταμετρήσεων από τον Μ.Ε.Κ. και από τις 4 Επιτροπές)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΡΕΥΝΑ ΜΕΡΑ									
ΚΕΝΑΑΑΙΟ									
A. Ισοζύγιο εμπορευμάτων									
1. Ελλάδα	569	200		500		500	600	600	2969
2. Ιταλία				500		1000		4498	5998
B. Διαφορετικές θέσεις									
3. Εμπορεύματα Μ.Ε.Κ.	1535	929	531	482	967	187	56	53	4739
4. ΕΤΕ, Ιερ., Ελλ., Δομ.	54	91	84	77	76	58	51	46	537
Σύνολο ημερησίου	2158	1220	615	1559	1044	1745	707	5196	14243
ΤΟΥΡΙ									
A. Ισοζύγιο εμπορευμάτων									
1. Ελλάδα	147	170	215	215	166	166	120	60	1259
2. Ιταλία		425	595	680	638	638	553	553	4081
B. Διαφορετικές θέσεις									
3. Εμπορεύματα Μ.Ε.Κ.	408	270	193	149	109	27	10	6	1172
4. ΕΤΕ, Ιερ., Ελλ., Δομ.	31	50	42	35	27	21	16	11	233
Σύνολο τόρου	586	915	1045	1079	940	851	698	630	6744
ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΕΡΑ	2744	2134	1660	2638	1983	2596	1406	5827	20988
ΤΡΙΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ									
ΚΕΝΑΑΑΙΟ									
A. Οικονομική ενίσχυση									
5. Ουγγαρία					80	100	260		1050
6. ΟΑΤΕ					190	185			375
7. Βουλγαρία					140	150		55	345
8. Ρουμανία					160	185	190	80	455
9. Ισραήλ					250			150	160
10. Αίγυπτος		191	653	406					1250
11. Κόσην ΕΕΖΑ									110
12. Κόσην της Βαλτικής							10		23
13. Εμπορεύματα-Εξοπλισμός Κεντρ.Αμερ.Δομ.									33
B. Συγγόμενα									
14. ΕΤΕ-Κοσόβια	56	130	139	137	180	245	324	375	1590
15. ΕΤΕ-Εξοπλισμός Κεντρ.Αμερ. Δομ. I και II		2	-13	22	70	139	227	301	774
16. ΕΤΕ-Αναπτυξ. χώρες και Λ.Αμερ. και Ασία					4	12	27	39	82
17. Ενίσχυση στη Ρωσία-ΕΥΡ.900 εν.	103	133	133						369
Σύνολο ημερησίου	159	456	1288	825	1074	1016	1036	1137	6993
ΤΟΥΡΙ									
A. Οικονομική ενίσχυση									
5. Ουγγαρία	81	92	105	70	44	36	26		454
6. ΟΑΤΕ	38	38	38	36	38	19			209
7. Βουλγαρία	29	35	40	40	40	26	11	11	232
8. Ρουμανία	42	46	46	46	46	46	27	8	307
9. Ισραήλ	16	16	16	16	16				80
10. Αίγυπτος	25	40	40	40	40	15	15	15	230
11. Κόσην ΕΕΖΑ	30	102	106	41					279
12. Κόσην της Βαλτικής	3	17	22	22	22	22	22	22	152
13. Εμπορεύματα-Εξοπλισμός Κεντρ.Αμερ.Δομ.		8	25	45	65	85	102	107	437
B. Συγγόμενα									
14. ΕΤΕ-Κοσόβια	61	143	193	270	345	394	414	392	2212
15. ΕΤΕ-Εξοπλισμός Κεντρ.Αμερ. Δομ. I και II		47	113	204	298	367	400	390	1827
16. ΕΤΕ-Αναπτυξ. χώρες και Λ.Αμερ. και Ασία		2	10	23	39	53	62	62	251
17. Ενίσχυση στη Ρωσία-ΕΥΡ.900 εν.	34	24	9						67
Σύνολο τόρου	367	610	763	855	993	1063	1079	1007	6736
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΙΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ	526	1066	2051	1680	2067	2079	2117	2144	13729
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	3270	3200	3711	4317	4050	4675	3523	7971	34717
(εν των οποίων Αμερ. Δομ.)	368	735	1653	1194	1033	1360	1275	1107	8724
(εν των οποίων Ιερ. επίτ. Ισραήλ)	158	331	398	486	1034	719	842	1037	5005

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Οι προηγηθέντες πίνακες έχουν ως στόχο τη σχηματική παρουσίαση των ετήσιων αποπληρωμών κεφαλαίων και τόκων σχετικά με τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις που ενέχουν κίνδυνο για τον προϋπολογισμό της Κοινότητας. Τα στοιχεία τους αντιπροσωπεύουν τον μέγιστο πιθανό κίνδυνο των εν λόγω πράξεων για την Κοινότητα και δεν πρέπει να δημιουργηθεί η εντύπωση ότι τίθεται σε κίνδυνο ο προϋπολογισμός εξαιτίας αυτών των ποσών. Όσον αφορά εξάλλου τον πίνακα 3, δεν είναι βέβαιο ότι θα εκταμιευθούν όλα τα ποσά τα σχετικά με τις περιγραφόμενες πράξεις. Δεν ελήφθησαν υπόψη οι τόκοι υπερημερίας και τα τυχόν έξοδα: όπως τα δικηγορικά για παράδειγμα.

I. ΦΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

A. Φύση των πράξεων

Οι κίνδυνοι εκταμίευσης που βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Κοινότητας αφορούν δύο ειδών πράξεις :

- τις δανειοληπτικές/δανειοδοτικές πράξεις
- τις εγγυήσεις προς τρίτους.

Στην πρώτη περίπτωση η Κοινότητα δανείζεται στη χρηματοπιστωτική αγορά και διαθέτει το προϊόν του δανείου αυτού, υπό τους ίδιους όρους όσον αφορά το επιτόκιο και τη διάρκεια, σε κράτη μέλη (ισοζύγιο πληρωμών), σε τρίτες χώρες (μεσοπρόθεσμη οικονομική ενίσχυση) ή σε επιχειρήσεις (NKM, Ευρατόμ).

Η αποπληρωμή του δανείου θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα των δανειοληπτικών πράξεων της Κοινότητας. Σε περίπτωση αδυναμίας του αποδέκτη του δανείου, η Κοινότητα επιστρέφει το δάνειο εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας καταφεύγοντας στους δημοσιονομικούς της πόρους.

Στην περίπτωση των εγγυήσεων η Κοινότητα αναλαμβάνει την εγγύηση των δανείων που χορηγούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (ΕΤΕ ή εμπορικές τράπεζες στην περίπτωση της πρώην ΕΣΣΔ). Όταν η τράπεζα διαπιστώσει ότι ο αποδέκτης του εγγυημένου δανείου αδυνατεί να πληρώσει εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, στρέφεται προς την Κοινότητα και ζητεί από αυτήν να πληρώσει το οφειλόμενο ποσό.

B. Τρόποι ενεργοποίησης των κεφαλαίων

Η ενεργοποίηση των απαραίτητων κεφαλαίων για την πληρωμή της εγγύησης του προϋπολογισμού μπορεί να πραγματοποιηθεί με τρεις τρόπους :

- είτε με επαναχρησιμοποίηση προηγουμένως ανακτηθέντων ποσών από οφειλέτες που σημείωσαν αδυναμία και στη θέση των οποίων επενέβη εγγυητικά η Κοινότητα. Στην πράξη ο τρόπος αυτός καθιστά δυνατή πληρωμή σε σύντομο χρονικό διάστημα υπό την προϋπόθεση ότι τα κεφάλαια είναι διαθέσιμα,

- είτε με την εφαρμογή της διαδικασίας μεταφοράς πιστώσεων που επιτρέπει τη χορήγηση στο κονδύλιο του προϋπολογισμού των απαραίτητων πιστώσεων για την πληρωμή της παρατηρηθείσας εκκρεμότητας. Ο τρόπος αυτός χρησιμοποιείται όταν η επαναχρησιμοποίηση είναι αδύνατη και προϋποθέτει προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής,
- είτε με προσωρινή προσφυγή στα ταμειακά διαθέσιμα σύμφωνα με το άρθρο 12 του δημοσιονομικού κανονισμού. Ο τρόπος αυτός εφαρμόζεται κυρίως όταν η Κοινότητα διαθέτει πολύ περιορισμένα χρονικά περιθώρια για να εξασφαλίσει πληρωμή σε εγγύηση η οποία δεν είναι εφικτή εντός του διαστήματος που απαιτείται για την έγκριση μεταφοράς πιστώσεων από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Η πράξη αυτή ρυθμίζεται αργότερα είτε με μεταφορά είτε με διορθωτικό ή/και συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

II. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ορισμένα από τα ποσά είναι αποτέλεσμα υπολογισμών οι λεπτομέρειες των οποίων αναλύονται πιο κάτω.

Σε γενικές γραμμές, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες για τα δάνεια σε νομίσματα εκτός της ECU θεωρήθηκαν σταθερές μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1993. Μπορεί ωστόσο να σημειωθεί ότι οι δανειοδοτικές/δανειοληπτικές πράξεις δεν πρέπει να παρουσιάζουν συναλλαγματικούς κινδύνους για την Κοινότητα. Υπό ομαλές συνθήκες, το μέσο επιτόκιο υπολογίζεται σε 10%. Το επιτόκιο αυτό ίσως να είναι κάπως υψηλό για τα δάνεια της ETE που χορηγούνται στα πλαίσια των χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων, των οποίων τα επιτόκια συχνά επιδοτούνται.

A. Κράτη μέλη

1. Ελλάδα : Το υπάρχον δάνειο για το ισοζύγιο πληρωμών στην Ελλάδα έχει λήξει και δεν θα υπάρξουν περαιτέρω καταβολές. Δεν προβλέπονται νέα δάνεια.
2. Ιταλία : Η απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Ιανουαρίου 1993 χορηγούσε στην Ιταλία δάνειο για το ισοζύγιο πληρωμών ύψους 8000 εκατ. ECU. Το δάνειο θα διατεθεί σε τέσσερις δόσεις ύψους 2000 εκατ. ECU έκαστη και - με εξαίρεση την πρώτη δόση - θα εξαρτηθεί από την επίτευξη των συμφωνημένων στόχων όσον αφορά το δημόσιο χρέος και το έλλειμμα της Ιταλίας.
Οι δύο πρώτες δόσεις καταβλήθηκαν το 1993. Όσον αφορά το προσεχές μέλλον, η απόφαση του Συμβουλίου ορίζει ότι η τρίτη δόση μπορεί να καταβληθεί την 1η Φεβρουαρίου 1994 (αλλά η ιταλική κυβέρνηση δεν έχει ακόμη υποβάλει σχετική αίτηση). Η τέταρτη δόση μπορεί να καταβληθεί την 1η Φεβρουαρίου 1995 το νωρίτερο.
Εάν η ιταλική κυβέρνηση αποφασίσει να υποβάλει αίτηση για την τρίτη και τέταρτη δόση και κριθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις, θα διατεθούν 2000 εκατ. ECU το 1994 και 2000 εκατ. ECU το 1995 στην Ιταλική Δημοκρατία.
3. ETE - Μεσόγειος, παλαιά πρωτόκολλα: Ισπανία, Ελλάδα, Πορτογαλία : Πρόκειται για εγγυήσεις που παρέσχε η Κοινότητα για πράξεις της ETE στις εν λόγω χώρες πριν από την ένταξή τους. Τα ποσά είναι πλέον οριστικά, εφόσον έχουν εκταμειωθεί όλα τα εγκριθέντα δάνεια.

B. Τρίτες χώρες

α. Οικονομική ενίσχυση

1. Ουγγαρία I : Τα ποσά των δύο πρώτων δόσεων είναι γνωστά και οριστικά. Καμία εκταμίευση βάσει της τρίτης δόσης της μακροοικονομικής χρηματοδοτικής ενίσχυσης που αποφασίστηκε το 1990 δεν προβλέπεται για το 1994 και 1995.
2. Ουγγαρία II : Χορηγήθηκε ποσό 180 εκατ. ECU και καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου.
3. ΟΔΤΣ : Χορηγήθηκε ποσό 375 εκατ. ECU για ανώτατη περίοδο 7 ετών (εφάπαξ αποπληρωμή στη λήξη), σε δύο δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη ύψους 185 εκατ. ECU και η δεύτερη 190 εκατ. ECU για περίοδο 6 ετών.
4. Βουλγαρία I : Χορηγήθηκε ποσό 290 εκατ. ECU για ανώτατη περίοδο 7 ετών (εφάπαξ αποπληρωμή στη λήξη), σε δύο δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη ύψους 150 εκατ. ECU για περίοδο 7 ετών και η δεύτερη 140 εκατ. ECU για περίοδο 5 ετών.
5. Βουλγαρία II : Η οικονομική ενίσχυση ύψους 110 εκατ. ECU που αποφασίστηκε το 1992 δεν καταβλήθηκε, καθώς η Βουλγαρία δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις καταβολής.
6. Ρουμανία I : Ποσό υπολογιζόμενο σε 375 εκατ. ECU για ανώτατη περίοδο 7 ετών (εφάπαξ αποπληρωμή στη λήξη), σε δύο δόσεις, εκ των οποίων η πρώτη ύψους 190 εκατ. ECU και για περίοδο 7 ετών εκταμιεύθηκε το 1992 και η δεύτερη, για περίοδο 6 ετών, εκταμιεύθηκε το 1992.
7. Ρουμανία II : Το νέο δάνειο ύψους 80 εκατ. ECU και ανώτατης διάρκειας 7 ετών εκταμιεύθηκε το 1993.
8. Κράτη της Βαλτικής : Πρόκειται για ένα δάνειο 220 εκατ. ECU η πρώτη δόση του οποίου καταβλήθηκε το 1993. Η δεύτερη δόση προβλέπεται να καταβληθεί το 1994. Οι δύο δόσεις θα πρέπει να επιστραφούν το 2000 και 2001 αντίστοιχα.
9. Αλγερία : Χορηγήθηκε ποσό ύψους 400 εκατ. ECU σε δύο δόσεις, 250 και 150 εκατ. ECU, εκ των οποίων η πρώτη κατεβλήθη τον Δεκέμβριο του 1991 για περίοδο 6 ετών. Η δεύτερη δόση του δανείου ύψους 400 εκατ. ECU που αποφασίστηκε το 1991 δεν καταβλήθηκε, καθώς η Αλγερία δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις καταβολής. Λόγω της εφαρμογής νέου οικονομικού προγράμματος από την Αλγερία, μπορεί να εξεταστεί η πιθανότητα της καταβολής της δόσης αυτής το 1994.
10. Ισραήλ : Πρόκειται για δάνειο 160 εκατ. ECU, το οποίο καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου και θα επιστραφεί το 1997.

β. Εγγυήσεις

1. ΕΤΕ

Στοιχεία που διέθεσε η ΕΤΕ σχετικά με τα δάνεια που είχαν εκταμιευθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993.

Όσον αφορά τα δάνεια που δεν έχουν εκταμιευθεί ακόμη κάναμε διάφορες προβλέψεις υπογραφής των δανείων, σε εκατ. ECU.

<u>Έτος</u>	1994	1995	1996	<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>
Λεκάνη της Μεσογείου	890	870	870	2630
Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη ⁴	705	965	1270	3000
Λοιπές τρίτες χώρες	150	250	250	650

Όσον αφορά αυτά τα δάνεια καθώς και αυτά που υπεγράφησαν στο τέλος του Ιουνίου 1993 και δεν έχουν εκταμιευθεί ακόμη (1307 εκατ. ECU για τις χώρες της λεκάνης της Μεσογείου και 1350 εκατ. ECU για τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης) θεωρήσαμε ότι θα εκταμιεύονται κατά 10% κατά το έτος της υπογραφής τους και κατά 30% για καθένα από τα 3 επόμενα έτη. Για τις νέες πράξεις που θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της ανανέωσης ύψους 3000 εκατ. ECU για περίοδο τριών ετών των δανείων της ΕΤΕ στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης οι προβλέψεις υπογραφής τους είναι αυτές που περιλαμβάνονται στο δημοσιονομικό δελτίο το οποίο έχει καταρτίσει η Επιτροπή.

Η μέση διάρκεια των δανείων εκτιμήθηκε σε 15 έτη με τριετή περίοδο χάριτος.

2. Επισιτιστική βοήθεια προς την πρώην ΕΣΣΔ

α) Εγγύηση

Πρόκειται για εγγύηση τραπεζικού δανείου ύψους 500 εκατ. ECU, που αναλαμβάνεται πλήρως από τον προϋπολογισμό, για περίοδο 3,5 ετών. Το δάνειο θα εξοφληθεί σε 3 δόσεις, ανά 11 μήνες μετά από τον 20ό. Χρησιμοποιήθηκε πίστωση 375 εκατ. ECU σε κεφάλαιο.

β) Δανειοληψία/δανειοδότηση

Πράξη ύψους 1250 εκατ. ECU για ανώτατη περίοδο 3 ετών.

Το ληφθέν δάνειο κατανέμεται μεταξύ των διαφόρων δημοκρατιών της πρώην ΕΣΣΔ. Για κάθε δάνειο ύψους κατώτερου των 100 εκατ. ECU η εξόφληση πραγματοποιείται σε μία μόνο δόση, 3 έτη μετά την έναρξη της περιόδου εκταμίευσης. Για κάθε δάνειο ύψους ανώτερου των 100 εκατ. ECU, η εξόφληση πραγματοποιείται σε δύο δόσεις, 2 και 3 έτη αντίστοιχα μετά την έναρξη της περιόδου εκταμίευσης.

Υπάρχουν 2 περίοδοι εκταμίευσης ανάλογα με το είδος της σύμβασης : η πρώτη αρχίζει στις 20 Αυγούστου και η άλλη στις 15 Ιανουαρίου.

Προβλέπεται ότι το σύνολο του υπολοίπου που απομένει προς χρησιμοποίηση στις 31 Δεκεμβρίου 1993, ήτοι 448 εκατ. ECU, θα εκταμιευθεί το 1994.

⁴ Συμπεριλαμβανομένης ανανέωσης από το 1993.

3. ΕΥΡΑΤΟΜ - Χώρες Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης

Τα 1100 εκατ. ECU θεωρείται ότι θα εκταμειωθούν κατά 150 εκατ. το 1994, κατά 200 εκατ. σε καθένα από τα 4 επόμενα έτη και κατά 150 εκατ. ECU το 1999.

Τα δάνεια θεωρούνται ότι θα έχουν διάρκεια 20 έτη κατά μέσον όρο με 5ετή περίοδο χάριτος.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ**A. Τα επιτρεπόμενα ανώτατα όρια των δανείων (πίνακας 1)**

Πρόκειται για τα ανώτατα όρια των ποσών τα οποία επιτρέπεται να χορηγηθούν για πράξεις που έχουν ήδη αποφασιστεί ή για το ποσό που προτείνει η Επιτροπή για τις πράξεις οι οποίες δεν έχουν αποτελέσει ακόμη αντικείμενο απόφασης του Συμβουλίου.

Για να εκτιμηθεί πλήρως ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν για τον κοινοτικό προϋπολογισμό, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι εξής παράγοντες που επιδρούν αντίστροφα στον ενδεχόμενο κίνδυνο :

- αύξηση του κινδύνου : πρέπει να προστεθούν στο μέγιστο ποσό των εγκεκριμένων δανείων σε κεφάλαιο, οι σχετικοί τόκοι των δανείων αυτών,

- μείωση του κινδύνου :

ο περιορισμός της εγγύησης που δίδεται στην ΕΤΕ στο 75% των δανείων τα οποία συνάπτονται με τις χώρες της Μεσογείου·

τα ποσά που έχουν ήδη επιστραφεί, εάν (εκτός από τα δάνεια για τα ισοζύγια πληρωμών) πρόκειται για ανώτατα ποσά χορηγηθέντων δανείων και όχι για εγκεκριθέντα υπόλοιπα·

η μη χρησιμοποίηση ολόκληρων των εγκρίσεων.

Η κατανομή των εγκρίσεων είναι η ακόλουθη :

Κράτη μέλη

Ισοζύγια πληρωμών	14.000 ⁵
NKM	6.830
Ευρατόμ	4.000 ⁶
ΕΤΕ-Ισπανία, Ελλάδα, Πορτογαλία	1.500
Σύνολο κρατών μελών	26.330

Τρίτες χώρες

Ουγγαρία I	870
Ουγγαρία II	180
ΟΔΤΣ	375
Βουλγαρία I	290
Βουλγαρία II	110

⁵ Έγκριση υπολοίπων: όταν τα ποσά φθάσουν αυτό το ύψος, θα μπορούν να χορηγούνται δάνεια εντός των ορίων των αποπληρωμών που αφορούν προηγούμενες πράξεις.

⁶ Εκ των οποίων 1100 εκατ. ECU μπορούν να χορηγηθούν στις Ανατολικές Χώρες και στην ΚΑΚ.

Ρουμανία I	375
Ρουμανία II	80
Ισραήλ	160
Αλγερία	400
Πρώην ΕΣΣΔ I	408
Πρώην ΕΣΣΔ II	1.250
Κράτη της Βαλτικής	220
ΕΤΕ-παλαιά πρωτόκολλα	3.032
ΕΤΕ-χώρες της Ανατολικής Ευρώπης I	1.700
ΕΤΕ-χώρες της Ανατολικής Ευρώπης II	2.750
ΕΤΕ-Κράτη της Βαλτικής	200
ΕΤΕ-Αλβανία	50
ΕΤΕ-νέα πρωτόκολλα	1.435
ΕΤΕ-οριζόντια οικονομική συνεργασία	1.800
Άλλες χώρες	750
Σύνολο τρίτων χωρών	16.185
Γενικό σύνολο	42.515

B. Τα τρέχοντα υπόλοιπα των δανείων (πίνακας 1)

Πρόκειται για μέρος ενός εκταμιευθέντος κεφαλαίου που δεν έχει ακόμη επιστραφεί από τον οφειλέτη, σε δεδομένη ημερομηνία.

Σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό μέγεθος το τρέχον υπόλοιπο δεν περιλαμβάνει τα δάνεια που δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί ούτε το μέρος των εκταμιευθέντων δανείων που έχει ήδη επιστραφεί. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι πρόκειται για τα "ζώντα" δάνεια σε μια δεδομένη χρονική στιγμή.

Γ. Ύψος των ετήσιων κινδύνων

Πρόκειται για την εκτίμηση του ύψους των τοκοχρεωλυτικών δόσεων που πρέπει να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός οικονομικού έτους.

Το ποσό αυτό υπολογίζεται :

- είτε μόνο για τα εκταμιευθέντα δάνεια (πίνακας 2), οπότε στην περίπτωση αυτή το κεφάλαιο που πρέπει να αποπληρωθεί είναι ίσο με το κεφάλαιο των υπολοίπων·
- είτε για τα δάνεια που έχουν εκταμιευθεί, για τα δάνεια που έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν ακόμη εκταμιευθεί και για τα δάνεια που έχουν προταθεί από την Επιτροπή αλλά δεν έχουν ακόμη εγκριθεί (πίνακας 3). Στην περίπτωση αυτή το αποπληρωτέο κεφάλαιο είναι ίσο με το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο των δανείων με την προσθήκη, ενδεχομένως, των ποσών των σχετικών με τις πράξεις που έχουν προταθεί από την Επιτροπή αλλά δεν έχουν ακόμη αποφασιστεί.

COM(94) 364 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

01

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-94-380-GR-C

ISBN 92-77-72266-5

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Luxembourg